

5. Plan de acción

5.1. Estrutura e contidos do plan de acción

5.1.1. Mapa plan acción.

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 1. Mellora da competitividade do sector pesqueiro, creación de emprego e atracción de mocidade, en especial a través do aumento do valor engadido dos produtos pesqueiros, da integración vertical, da innovación en todas as fases da cadea de suministro dos produtos pesqueiros; e garantir unha actividade sostible promovendo o uso eficiente dos recursos biolóxicos mariños.

Obxectivo específico 1.1: Consolidar ao final do período de programación a cadea de valor do sector pesqueiro local.

Liña de actuación 1.1.1. Incrementar o valor engadido dos produtos do mar de maneira diferencial e sostible.

Liña de actuación 1.1.2. Apostar por un modelo innovador na comercialización dos produtos pesqueiros locais.

Liña de actuación 1.1.3. Promover un consumo responsable e de base local sostible.

Obxectivo específico 1.2: Conseguir un sector pesqueiro profesional, innovador e igualitario no conxunto do territorio.

Liña de actuación 1.2.1. Mellorar as condicións de traballo, profesionalidade e cualificación do sector.

Liña de actuación 1.2.2. Traballar no recoñecemento social, igualdade e empoderamento do sector pesqueiro.

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 2. Creación de emprego e oportunidades económicas a través da diversificación da economía local das zonas pesqueiras cara novas actividades económicas, entre elas as que ofrece o crecemento azul e os sectores marítimos en senso amplo, favorecendo a formación, a innovación e o fomento do emprego.

Obxectivo específico 2.1.: Identificar ao final do período, ao Golfo Ártabro como un destino turístico de referencia a nivel ambiental, paisaxístico e mariñeiro, dentro do xeodestino Rías Altas.

Liña de actuación 2.1.1. Desenvolver un producto turístico diferenciado e competitivo.

Liña de actuación 2.1.2. Promover un turismo accesible, inclusivo e sostible.

Liña de actuación 2.1.3. Fomentar o turismo mariñeiro no territorio GALP e iniciativas de posta en valor do mundo mariñeiro.

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 3. Fomento do aproveitamento sostible do patrimonio medio ambiental das zonas pesqueiras, incluíndo operacións de mitigación do cambio climático e de transición a unha economía de baixas emisións de carbono.

Obxectivo específico 3.1. Adoptar medidas que incidan no coidado e preservación do medio natural e os seus recursos, favorecendo a mellora da biodiversidade.

Liña de Actuación 3.1.1. Promover accións vinculadas directamente ao medio mariño.

Liña de Actuación 3.1.2. Maior conservación e posta en valor dos recursos naturais da zona costeira.

Liña de Actuación 3.1.3. Prestar especial atención á auga como recurso que favorece a riqueza da zona costeira.

Obxectivo específico 3.2. Contribuír á redución da pegada de carbono.

Liña de Actuación 3.2.1. Atender á problemática do cambio climático.

Liña de Actuación 3.2.2. Favorecer un modelo de desenvolvemento enerxético sostible.

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 4: Fomento do benestar social e do patrimonio cultural das zonas pesqueiras.

Obxectivo específico 4.1.: Incrementar sustancialmente o patrimonio cultural recuperado valorizado, contribuíndo ao reforzo da identidade territorial, a proxección internacional e a dinamización social e turística.

Liña de actuación 4.1.1. Recuperar e poñer en valor o patrimonio marítimo-costeiro.

Liña de actuación 4.1.2. Reforzar a proxección e a identidade do Golfo Ártabro Sur a través da posta en valor do seu patrimonio mariñeiro.

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 5. Reforzo das comunidades no desenvolvemento local e da gobernanza, dos recursos pesqueiros e actividades marítimas locais.

Obxectivo específico 5.1. Establecer mecanismos de gobernanza para axilizar a intermediación coas diferentes administracións implicadas no desenvolvemento do territorio.

Liña de actuación. 5.1.1. Reforzar o coñecemento da estratexia do GALP no territorio.

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 6: Fomento da cooperación

Obxectivo específico 6.1.: Crear un modelo de cooperación na implementación do programa 2014-2020 do FEMP.

Liña de actuación 6.1.1. Promover iniciativas de cooperación en diferentes ámbitos sectoriais.

5.1.2. Plan de acción: obxectivos, liñas de actuación e medidas.

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 1. Mellora da competitividade do sector pesqueiro, creación de emprego e atracción de mocidade, en especial a través do aumento do valor engadido dos produtos pesqueiros, da integración vertical, da innovación en todas as fases da cadea de subministro dos produtos pesqueiros; e garantir unha actividade sostible promovendo o uso eficiente dos recursos biolóxicos mariños.

Obxectivo específico 1.1: Consolidar ao final do período de programación a cadea de valor do sector pesqueiro local.

Cómpre indicar que cando nos referimos á pesca, estamos usando un concepto xenérico, incluíndo ao conxunto de actividades produtivas do sector: pesca, marisqueo, acuicultura, ou outras actividades e servizos relacionados con estas.

Este obxectivo específico céntrase na atención de tres piares básicos da cadea de valor: a producción, a transformación e comercialización, e o consumo. As actividades que se tentan promover oriéntanse ao conxunto de colectivos, tentando incrementar o valor engadido dos produtos do mar, a través dun modelo innovador no seu tratamento e incidindo na importancia do consumo, sobre todo, de base local.

Liña de actuación 1.1.1. Incrementar o valor engadido dos produtos do mar de maneira diferencial e sostible.

Descripción
Nesta liña agrúpanse medidas relacionadas co ámbito produtivo, onde se apostá por desenvolver iniciativas na transformación dos produtos, enfocándose cara un modelo de explotación sostible, vinculado á pesca artesanal e a figuras de protección como a Reserva da Biosfera.
Medidas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Promoción de proxectos de investigación, modernización e innovación asociados á cadea de valor do produto pesqueiro, incidindo de maneira especial na industria da transformación (aproveitamento de algas, elaboración de conservas, novas gamas de produtos, produtos derivados, aproveitamento de descartes, etc.). 2. Proxectos que reforcen a calidade dos produtos pesqueiros, destacando os beneficios que teñen nunha alimentación saudable e incidindo nas súas potencialidades e propiedades diferenciais. 3. Apoio de iniciativas que reforcen a conexión dos produtos do mar coa figura da Reserva da Biosfera Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo: distintivos, marcas ou selos de calidade. 4. Iniciativas e proxectos que fomenten a pesca costeira artesanal, como por exemplo, coa recuperación das artes tradicionais da pesca como elemento que engade valor ao producto pesqueiro. 5. Proxectos que melloren as condicións para a obtención de produtos do mar, actuando sobre zonas de pesca e marisqueo: rexeneración de zonas de marisqueo, mellora da calidade das augas, etc. 6. Proxectos de acuicultura ecolólica.
Potenciais beneficiarias
Confrarías, asociacións do sector pesqueiro, empresas, persoas físicas.
Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.1. Número global de actividades /operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo. I08. Número de actividades /operacións subvencionadas relacionadas coa redución da pegada de carbono.
Intensidade de axuda
6,0% do programa de axudas (292.500,00€).

Líña de actuación 1.1.2. Apostar por un modelo innovador na comercialización dos produtos pesqueiros locais.
Descripción
Estas medidas buscan unha comercialización responsable dende o punto de vista ambiental, reforzando neste sentido o potencial que teñen os mercados de proximidade; malia todo, non se esquece o potencial que pode ter a apertura cara novos mercados no exterior. Hai unha clara atención cara a demanda dos potenciais consumidores tendo en consideración o seu perfil. Por último as medidas tamén abordan a necesidade da integración de innovacións tecnolóxicas para mellorar o ciclo comercial e loxístico dos produtos.
Medidas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Apoio a proxectos que aposten polos circuitos curtos de comercialización, consumo de proximidade, contribuíndo á redución da pegada de carbono. 2. Promoción de iniciativas innovadoras e modernizadoras para a comercialización dos produtos pesqueiros, adaptándoas á realidade social: vivendas unifamiliares, produtos precociñados, elaboracións novosas, envasados, etiquetado, etc. 3. Medidas que potencien a introdución de innovacións tecnolóxicas na comercialización dos recursos e produtos do mar: creación de redes de apoio para potenciar a innovación, deseño e establecemento de plataformas <i>online</i>, lonxas <i>online</i>, apoios no proceso loxístico,... 4. Accións de internacionalización do tecido empresarial da zona costeira para optimizar a comercialización dos produtos pesqueiros locais.
Potenciais beneficiarias
Confrarías, asociacións do sector pesqueiro, empresas, persoas físicas.
Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.1. Número global de actividades /operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo. I08. Número de actividades /operacións subvencionadas relacionadas coa redución da pegada de carbono.
Intensidade de axuda
6,0% do programa de axudas (292.500,00€).

Liña de actuación 1.1.3. Promover un consumo responsable e de base local sostible.

Descripción
Nesta liña recóllense medidas orientadas a reforzar o consumo dos produtos locais, en especial o producto fresco, prestando especial atención ao potencial que ten o consumo colectivo e reforzando a vinculación co sector da hostalería e restauración da zona costeira.
Medidas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Accións de sensibilización dirixidas á poboación para reforzar o consumo dos produtos pesqueiros, marisqueiros e da acuicultura locais, apoíándose no consumo de produto en fresco, na posta en valor das propiedades nutricionais e saudables dos produtos, na potenciación da vinculación coa Reserva da Biosfera, no consumo de proximidade,... 2. Proxectos que promovan o consumo dos produtos do mar, en especial o consumo colectivo, como por exemplo en escolas, residencias, albergues, etc. 3. Apoyo de iniciativas que reforcen o consumo, con garantías, de produtos nos establecementos de restauración e hostalería locais, sobre todo produtos da pesca de baixura, marisqueo ou a acuicultura local.
Potenciais beneficiarias
Administración local, confrarías, asociacións do sector pesqueiro, empresas, persoas físicas.
Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.1. Número global de actividades/operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo.
Intensidade de axuda
6,0% do programa de axudas (292.500,00€).

Obxectivo específico 1.2: Conseguir un sector pesqueiro profesional, innovador e igualitario no conxunto do territorio

Perséguense acadar un sector máis forte e cohesionado, mediante unha mellora no recoñecemento social e profesional do seu traballo. Incídese na necesidade de fomentar o coñecemento, a cualificación e a dignificación do conxunto de actividades. Tamén se considera axeitado o feito de promover un sector máis igualitario, tanto a nivel de traballos como de acceso ao mercado laboral neste ámbito.

Liña de actuación 1.2.1. Mellorar as condicións de traballo, profesionalidade e cualificación do sector.	
Descripción	
<p>Esta medidas céntranse en acadar un sector profesional con mellores condicións de traballo, más igualitario e no que se coide e respecte o medio e os recursos. Incídese tamén na necesidade de incrementar a súa profesionalización, tendo en consideración que isto influirá de maneira directa na mellora do sector.</p>	
Medidas	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Proxectos de mellora tecnolóxica e innovación nas actividades do sector e na flota pesqueira: actuacións en diferentes actividades (marisqueo, pesca, acuicultura, servizos, transformación, etc.), aparellos que favorezan unha maior preservación das especies e do medio, melloras en elementos de seguridade e accesibilidade a bordo das embarcacións, etc. 2. Accións enfocadas á mellora profesional nos oficios do mar: formación orientada a colectivos específicos (redeiras, mariñeiros, mecánicos,...), mellora da cualificación profesional e acreditación de competencias profesionais nas ocupacións do sector, accións vinculadas ás artes e oficios, formación para incidir na necesidade de xerar valor engadido na pesca. 	
Potenciais beneficiarias	
Confrarías, asociacións do sector pesqueiro, empresas, persoas físicas.	
Indicadores	
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.1. Número global de actividades/operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo. I08. Número de actividades /operacións subvencionadas relacionadas coa redución da pegada de carbono.	
Intensidade de axuda	
4,8% do programa de axudas (234.000,00€).	

Liña de actuación 1.2.2. Traballar no recoñecemento social, igualdade e empoderamento do sector pesqueiro.

Descripción
Trátase de mellorar a imaxe do sector facéndoo máis atractivo para a xeración de emprego e un sector ordenado e preocupado pola súa continuidade. Tamén se procura garantir que sexa un sector no que haxa as mesmas oportunidades para todas as persoas que traballan nel e se visibilice o importante papel que teñen as mulleres no conxunto de actividades pesqueiras.
Medidas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Iniciativas que fomenten a conexión entre o mundo do mar e a sociedade, con especial fincapé na xuventude, mediante proxectos xeradores de emprego, de visibilización do sector, de difusión do traballo dos colectivos do mar, programas de visitas a lonxas, etc. 2. Proxectos de apoio e reforzo da pesca costeira artesanal, baseados na utilización de técnicas e prácticas tradicionais. 3. Medidas destinadas á loita e prevención contra o furtivismo. 4. Apoio de iniciativas e proxectos que fomenten o relevo profesional no sector pesqueiro. 5. Accións que redunden no empoderamento das mulleres do mar, tanto a nivel de visibilidade e representación, como na mellora das condicións de traballo (melloras en instalacións, 6. Proxecto de apoio e reforzo da inserción laboral das mulleres no conxunto de actividades do sector, tanto extractivas, como de transformación, servizos, investigación.
Potenciais beneficiarias
Confrarías, asociacións do sector pesqueiro, empresas, persoas físicas.
Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.1. Número global de actividades/operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo.
Intensidade de axuda
7,2% do programa de axudas (351.000,00€).

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 2. Creación de emprego e oportunidades económicas a través da diversificación da economía local das zonas pesqueiras cara novas actividades económicas, entre elas as que ofrece o crecemento azul e os sectores marítimos en senso amplio, favorecendo a formación, a innovación e o fomento do emprego.

Obxectivo específico 2.1.: Identificar ao final do período, ao Golfo Ártabro como un destino turístico de referencia a nivel ambiental, paisaxístico e mariñeiro, dentro do xeodestino Rías Altas.

Este obxectivo céntrase en converter o Golfo Ártabro como un destino atractivo dende o punto de vista turístico, aproveitando o potencial que supón o xeodestino Rías Altas, e a afección da zona costeira á Reserva da Biosfera, como elemento tractor da economía local. Para isto é necesario aproveitar o potencial existente a nivel de infraestruturas, de recursos, do que supón o propio sector pesqueiro, optimizando as potencialidades deste conxunto de factores. Apóstase por un modelo de turismo sostible, integrador e inclusivo cos visitantes, no que o turismo mariñeiro, poida ser un valor engadido neste sentido.

Liña de actuación 2.1.1. Desenvolver un producto turístico diferenciado e competitivo.

Descripción
Trátase de promover proxectos que garantan posta en marcha dun turismo sostible, vinculado a Reserva da Biosfera Mariñas Coruñesas Terras do Mandeo, e que teña en conta ao mar, as súas actividades e recursos como un reclamo para favorecer o mesmo.
Medidas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Apoio a iniciativas que desenvolvan produtos e servizos turísticos que se asocien coa marca de calidade e sustentabilidade da Reserva da Biosfera, así como con outras marcas de calidade de prestixio. 2. Apoio a proxectos de turismo, que se vinculen á valorización dos recursos ambientais e ao compromiso de conservación do patrimonio. Por exemplo: roteiros mariñeiros e do litoral, visitas a espazos mariñeños protexidos, observación de aves, turismo de natureza, rutas xeolóxicas, iniciativas de turismo familiar, ecoturismo, etc. 3. Iniciativas destinadas a programar un turismo de eventos con contidos mariñeiro ou pesqueiros, promovendo o establecemento de programacións conxuntas e coordinadas entre axentes do territorio. Por exemplo, feiras gastronómicas de exaltación dos produtos pesqueiros nos concellos (mexillón, xiba, ...), xornadas sobre cultura e patrimonio mariñeiro, etc. 4. Promoción de iniciativas que melloren a xestión das actividades turísticas: información do territorio, recursos, dotacións e servizos; melloras ou innovacións tecnolóxicas como centrais de reservas online, aplicativos para móveis, etc. 5. Proxectos orientados ao deseño de paquetes turísticos en colaboración coas axencias e institucións con competencia en turismo.
Potenciais beneficiarias
Administracións locais, asociación do sector pesqueiro, asociacións de utilidade pública, confrarías, empresas, persoas físicas.
Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.2. Número global de actividades /operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo. I08. Número de actividades /operacións subvencionadas relacionadas coa redución da pegada de carbono.
Intensidade de axuda
10,5% do programa de axudas (511.875,00€).

Liña de actuación 2.1.2. Promover un turismo accesible, inclusivo e sostible.

Descripción
Esta liña recolle proxectos relacionados con mundo marítimo e pesqueiro na súa vertente más lúdica e recreativa. Iniciativas que teñan en conta un mellor aproveitamento das infraestruturas e equipamentos existentes no territorio antes que crear novas infraestruturas. E que ao mesmo tempo sexan accesibles e inclusivas. E sobre todo, que haxa un emprendemento social vinculado a actividades costeiras e do mar con colectivos en exclusión.
Medidas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Creación ou mellora de empresas de servizos turísticos vinculados ao turismo náutico, deportivo ou de lecer: estación e escolas náuticas, empresas de servizos náuticos ou relacionadas coa pesca deportiva, etc. 2. Apoio a proxectos e iniciativas que integren o carácter inclusivo e accesible do turismo para todo tipo de colectivos, facilitando o acceso a servizos: persoas con discapacidade, persoas maiores, turismo de familias, familias con persoas dependentes, entre outros. 3. Proxectos de creación, adaptación ou mellora de infraestruturas, equipamentos, servizos e espazos públicos do litoral: portos accesibles e adaptados con rampas de acceso, pantaláns e peiraoaxeitados, accesos a praias e instalacións deportivas, equipamentos para mobilización de discapacitados, equipamentos de integración e socialización, etc. 4. Apoio a iniciativas ou eventos relacionados con actividades pesqueiras, náuticas e deportivas, como por exemplo: feiras pesqueiras, feiras sobre náutica, rutas de 5. Proxectos que impliquen a creación ou posta en valor de infraestruturas, servizos e actividades como elemento de reforzo do atractivo turístico da zona: centros de interpretación, museos do mar vivos, infraestruturas do patrimonio costeiro, etc.
Potenciais beneficiarias
Administracións locais, asociación do sector pesqueiro, asociacións de utilidade pública, confrarías, empresas, persoas físicas.
Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.2. Número global de actividades /operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo.
Intensidade de axuda
7,5% do programa de axudas (365.625,00€).

Liña de actuación 2.1.3. Fomentar o turismo mariñeiro no territorio GALP e iniciativas de posta en valor do mundo mariñeiro.

Descripción
Esta liña de actuación céntrase na promoción de iniciativas de turismo mariñeiro, dende unha concepción ampla do concepto. Abórdanse medidas destinadas a poñer en valor o conxunto do patrimonio do mar, tanto material como inmaterial. Tamén vincular o turismo co potencial que teñen as actividades do mar (empresas de transformación, visitas a peiraos, carpinterías de riveira, pesca-turismo, etc.). Orientarse cara un modelo turístico no que haxa sinerxía co sector do comercio e a hostalería, apoando a súa profesionalización e vinculación co mar, para valorizar o patrimonio local e os propios produtos da zona. Por último, poñer en valor o mundo do mar, achegando este ás escolas.
Medidas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Medidas que fomenten a visibilización das actividades e do traballo da xente do mar, facendo especial fincapé no traballo das mulleres, co obxectivo de promover iniciativas de turismo mariñeiro: visitas a peiraos, visitas de traballo con redeiras, rutas para ver o marisqueo, turismo a bordo das embarcacións, etc. 2. Impulso de accións de turismo responsable na costa, baseadas na valorización das actividades tradicionais da pesca e o aproveitamento sostible do seus recursos. 3. Realización de iniciativas de turismo que aproveiten o potencial que poden ofrecer as empresas extractivas e transformadoras. 4. Iniciativas de valorización das actividades e recursos do sector marítimo pesqueiro, tendo en conta as actividades desenvoltas tradicionalmente e de maneira artesanal. Por exemplo: instalacións para uso e coidado de embarcacións de vela tradicional, espazos para material, pantaláns, etc. 5. Impulso de proxectos vinculados ao comercio e á hostalería, co obxectivo de poñer en valor o patrimonio local e a gastronomía asociadas aos produtos da zona, en especial aos do mar. Por exemplo: actividades formativas destinadas a mellorar o vínculo entre estes sectores e o mundo do mar, actividades que resalten a cociña atlántica, deseño e realización de roteiros gastronómico-pesqueiros, actividades de lecer vinculadas ao ámbito náutico, etc. 6. Apoio á creación ou adaptación de infraestruturas e servizos de hostalería relacionadas coa propia zona pesqueira e co mundo mariñeiro. 7. Programa de formación e accións dirixidas á mellora da profesionalización e da calidade do 8. Apoio a integración nos programas escolares de actividades e contidos vinculados ao mundo do mar. Por exemplo, a semana azul, actividades extraescolares vinculadas co ocio marítimo ou o patrimonio marítimo pesqueiro, etc.
Potenciais beneficiarias
Administracións locais, asociación do sector pesqueiro, asociacións de utilidade pública, confraría, empresas, persoas físicas.
Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.2. Número global de actividades /operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo.
Intensidade de axuda
12,0% do programa de axudas (585.000,00€).

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 3. Fomento do aproveitamento sostenible do patrimonio medio ambiental das zonas pesqueiras, incluíndo operacións de mitigación do cambio climático e de transición a unha economía de baixas emisións de carbono.

Obxectivo específico 3.1. Adoptar medidas que incidan no coidado e preservación do medio natural e os seus recursos, favorecendo a mellora da biodiversidade.

A influencia da zona pola Reserva da Biosfera Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo, fai que exista unha orientación importante da estratexia cara o que significa esta figura de valorización e preservación do patrimonio e o medio natural desta zona costeira. As actuacións a desenvolver céntranse na mellora do coidado do medio mariño e dos seus recursos de maneira específica, e tamén na conservación e valorización conxunta dos recursos do entorno. Préstase especial atención á problemática dos residuos e á importancia da auga, sobre todo tendo en consideración a influencia que ten esta no medio mariño, se falamos de augas residuais, nunha zona cunha alta presión urbanística.

Liña de Actuación 3.1.1. Promover accións vencelladas directamente ao medio mariño.

Descripción
As medidas que se promoven orientanse a recuperar e protexer os espazos naturais do litoral e os fondos mariños, incidindo tamén na concienciación sobre o impacto que ten a poboación sobre o propio medio. Promóvense tamén iniciativas vinculadas ao ámbito da custodia do territorio e a investigación do medio e os recursos mariños.
Medidas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Proxectos que impliquen a creación, recuperación e protección de espazos naturais do litoral e os fondos mariños. Por exemplo: a mellora da vexetación no fronte litoral da costa, a recuperación de marismas e o acondicionamento de brañas, espazos dunares, reservas pesqueiras, espazos naturais de interese local (ENIL), etc. 2. Posta en marcha de proxectos de rexeneración ambiental e de recuperación e mellora da biodiversidade existente na zona, con vocación de proxección e de seren referentes internacionais. Por exemplo: recuperación de ambientes degradados, accións de limpeza e conservación do medio mariño e costeiro e dos cauces fluviais; 3. Programas e accións de sensibilización, dirixidas ao colectivo de profesionais do mar, para incidir na importancia da pesca sostible e a preservación dos recursos e o medio mariño. 4. Accións de custodia do medioambiente no ámbito marítimo. 5. Realización de accións de investigación e divulgación que poñan de relevo a importancia e a riqueza da biodiversidade mariña.
Potenciais beneficiarias
Administracións locais, asociación do sector pesqueiro, asociacións de utilidade pública, confraría, empresas, persoas físicas.
Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.3. Número global de actividades/operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo. I08. Número de actividades /operacións subvencionadas relacionadas coa redución da pegada de carbono.
Intensidade de axuda
5,6% do programa de axudas (273.000,00€).

Liña de Actuación 3.1.2. Maior conservación e posta en valor dos recursos naturais da zona costeira.

Descripción
Esta liña agrupa medidas de sensibilización, investigación e recuperación ambiental, destacando a importancia que ten o coñecemento dos diferentes hábitat, e as potencialidades existentes para promover iniciativas xeradoras de emprego vinculadas ao ámbito ambiental e de aproveitamento dos residuos.
Medidas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Programas e iniciativas de investigación e divulgación sobre os espazos naturais, culturais e paisaxísticos a recuperar e protexer. Por exemplo, a elaboración dun inventario ou catálogo de todos estes recursos. 2. Medidas que fomenten a mellora do coñecemento científico e a súa divulgación, sobre a ría e o litoral e que axuden a descubrir oportunidades emprego a través da conservación do medio. 3. Proxectos de investigación, formación e divulgación en temas relacionados co lixo mariño. Por exemplo, programas de intervención artística a través da reutilización destes residuos coa finalidade de facer visible o problema dos contaminantes mariños, proxectos de redución e reutilización do lixo mariño colaborando co sector pesqueiro e colectivos sociais,... 4. Apoio a accións destinadas á elaboración e divulgación de plans de xestión e de sostibilidade dos recursos, en especial co sector pesqueiro (RSC, etc). 5. Realización de accións de sensibilización e formación sobre a importancia de coidar o medio mariño e terrestre. Con carácter xeral: visibilizar o impacto da cidadanía sobre o medioambiente, programas de voluntariado ambiental ou traballo directo con colectivos para limpar o lixo, accións de sinalización destinadas á preservación de zonas de costa, aulas de natureza, actividades e rutas para xerar conciencia ambiental, etc. Con carácter específico: accións divulgativas e formativas con escolares (Programa Ecomar), programas divulgativos e educativos para diferentes colectivos (entidades locais, hostalería e turismo, comercio, industria, tecido veciñal). 6. Actuacións de loita fronte á erosión e o cambio climático. Por exemplo, medidas que podan previr inundacións en zonas de costa.
Potenciais beneficiarias
Administracións locais, asociación do sector pesqueiro, asociacións de utilidade pública, confraría, empresas, persoas físicas.
Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.3. Número global de actividades/operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo. I08. Número de actividades /operacións subvencionadas relacionadas coa redución da pegada de carbono.
Intensidade de axuda
5,6% do programa de axudas (273.000,00€).

Liña de Actuación 3.1.3. Prestar especial atención á auga como recurso que favorece a riqueza da zona costeira.
Descripción
Recóllense un conxunto de medidas que teñen por fin concienciar sobre a importancia que ten o consumo consciente da auga e a influencia que pode ter esta sobre o medioambiente, en especial o medio mariño. Sobre todo polos aspectos relacionados coa depuración de augas residuais ou ben, a influencia de determinados elementos contaminantes que persisten na auga.
Medidas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Apoio a programas de investigación e accións de divulgación e sensibilización sobre a importancia da calidade das augas e do ciclo da auga, con especial consideración sobre os contaminantes persistentes na mesma, os efectos das augas residuais,... 2. Proxectos e iniciativas que incidan na mellora da calidade das augas, o aproveitamento sostenible e o uso responsable.
Potenciais beneficiarias
Administracións locais, asociación do sector pesqueiro, asociacións de utilidade pública, confraría, empresas, persoas físicas.
Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.3. Número global de actividades /operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo. I08. Número de actividades /operacións subvencionadas relacionadas coa redución da pegada de carbono.
Intensidade de axuda
2,8% do programa de axudas (136.500,00€).

Obxectivo específico 3.2. Contribuír á redución da pegada de carbono.

Preténdese atender a problemática do cambio climático, mediante unha maior concienciación da poboación e a posta en marcha de medidas que incidan no ámbito enerxético, a través da utilización de enerxías limpas e renovables ou medidas orientadas á mellora da eficiencia enerxética.

Liña de Actuación 3.2.1. Atender á problemática do cambio climático.	
Descripción	
Contémplanse medidas de sensibilización orientadas a concienciar á poboación local, sobre o impacto negativo de determinadas actividades no medioambiente. Tamén a promoción de iniciativas que supoñan a redución de emisións vinculadas ao transporte.	
Medidas	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Programas e actividades que fomenten o uso do transporte colectivo, promovendo a recuperación do transporte marítimo como medio alternativo 2. Accións de divulgación sobre o significado da pegada ecolóxica. Por exemplo, programas de visitas a experiencias industriais que teñan pegada ecolóxica. 	
Potenciais beneficiarias	
Administracións locais, asociación do sector pesqueiro, asociacións de utilidade pública, confrarías, empresas, persoas físicas.	
Indicadores	
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.3. Número global de actividades /operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo. I08. Número de actividades /operacións subvencionadas relacionadas coa redución da pegada de carbono.	
Intensidade de axuda	
1,2% do programa de axudas (58.500,00€).	

Liña de Actuación 3.2.2. Favorecer un modelo de desenvolvemento enerxético sostible.

Descripción
Preténdese fomentar o uso eficiente e racional da enerxía no conxunto de infraestruturas, instalacións, ou mesmo en embarcacións, incluíndo tamén a instalación de enerxías limpas e renovables.
Medidas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Actuacións enfocadas á instalación de enerxías renovables ou accións que conlleven unha mellora da eficiencia enerxética en instalacións (portos, lonxas, etc.), equipamentos (maquinaria, instalacións de frío, procesado, etc.), embarcacións, co fin de acadar unha maior autosuficiencia enerxética. 2. Promoción de circuitos curtos enerxéticos, aproveitando os recursos do mar e residuos, 3. Apoio á promoción de iniciativas de posta en marcha ou investigación de xeración de enerxía a partir do mar, reducindo as emisións de CO2 en todo o ámbito costeiro.
Potenciais beneficiarias
Administracións locais, asociación do sector pesqueiro, asociacións de utilidade pública, confraría, empresas, persoas físicas.
Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.3. Número global de actividades /operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo. I08. Número de actividades /operacións subvencionadas relacionadas coa redución da pegada de carbono.
Intensidade de axuda
4,8% do programa de axudas (234.000,00€).

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 4: Fomento do benestar social e do patrimonio cultural das zonas pesqueiras.

Obxectivo específico 4.1.: Incrementar sustancialmente o patrimonio cultural recuperado valorizado, contribuíndo ao reforzo da identidade territorial, a proxección internacional e a dinamización social e turística.

Considérase necesario incrementar a recuperación do patrimonio da zona costeira, pero tamén a súa valorización, apostando por un modelo vivo, no que se divulgue o patrimonio inmaterial e o material. Deste xeito, pódese aproveitar todo o seu potencial para dinamizar o turismo na zona e a súa proxección cara o exterior.

Liña de actuación 4.1.1. Recuperar e poñer en valor o patrimonio marítimo-costeiro.

Descripción
Esta medidas van destinadas á identificación, conservación e valorización do patrimonio, principalmente material, da zona costeira, facendo que este poida ser utilizado con diferentes utilidades.
Medidas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Investigación e recuperación dos recursos patrimoniais marítimo-costeiros; sobre todo desde o punto de vista do seu aproveitamento cultural e turístico. Por exemplo, a recuperación de infraestruturas e xacementos na zona do litoral ou nos fondos mariños. 2. Proxectos de identificación e posta en valor de espazos, infraestruturas e instalacións patrimoniais existentes, mediante o aproveitamento para actividades formativas, museísticas, de servizos ambientais ou turísticos entre outros. 3. Programas ou actuacións orientadas á mellora de espazos identitarios ou núcleos tradicionais mariñeiros (portos, barrios mariñeiro, arquitectura mariñeira, etc.), para reforzar a identidade territorial e contribuír a un modelo de turismo más atractivo. 4. Recuperación e posta en valor das embarcacións históricas e tradicionais mariñeiras, incluíndo a posta en marcha de proxectos de carpintería de ribeira.
Potenciais beneficiarias
Administracións locais, asociación do sector pesqueiro, asociacións de utilidade pública, confrarías, empresas, persoas físicas.
Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.4. Número global de actividades /operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo.
Intensidade de axuda
6,0% do programa de axudas (292.500,00€).

Liña de actuación 4.1.2. Reforzar a proxección e a identidade do Golfo Ártabro Sur a través da posta en valor do seu patrimonio mariñeiro.

Descripción
Tratase de aproveitar o extenso patrimonio vinculado ao mar, co fin de reforzar a identidade territorial e aproveitar o mesmo como elemento que contribúa á dinamización social, económica e turística da zona costeira.
Medidas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Accións de investigación e divulgación da historia e tradicións mariñeiras da zona. Por exemplo: proxectos de recuperación da toponimia ou microtoponimia na zona costeira ou marítima, proxectos de valorización e difusión de antigas artes de pesca, actividades e oficios 2. Realización de actividades, eventos ou proxectos que recuperen e poñan en valor o patrimonio marítimo: exposicións sobre oficios tradicionais, recuperación de embarcacións tradicionais, recuperación de tradicións mariñeiras, programas de visitas a carpinterías de ríbeira, regatas de traiñeiras, encontros de vela tradicional, formación para navegar en embarcacións tradicionais, etc.
Potenciais beneficiarias
Administracións locais, asociación do sector pesqueiro, asociacións de utilidade pública, confraría, empresas, persoas físicas.
Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados. I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados. I06. Número de empresas creadas. I07.4. Número global de actividades /operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo.
Intensidade de axuda
4,0% do programa de axudas (195.000,00€).

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 5. Reforzo das comunidades no desenvolvemento local e da gobernanza, dos recursos pesqueiros e actividades marítimas locais.

Obxectivo específico 5.1. Establecer mecanismos de gobernanza para axilizar a intermediación coas diferentes administracións implicadas no desenvolvemento do territorio.

Este obxectivo céntrase en promover actuacións en rede con entidades do territorio principalmente, co fin de promover o desenvolvemento local dunha maneira participativa, potenciando a colaboración e sinerxía de diferentes programas ou figuras que afectan ao territorio, e optimizando os recursos.

Liña de actuación. 5.1.1. Reforzar o coñecemento da estratexia do GALP no territorio.	
Descripción	
Estas actuacións pretenden reforzar e visibilizar ao GALP, como entidade dinamizadora de base local. Preténdese realizar accións que impulsen e animen á posta en marcha da estratexia, destacando os principais obxectivos que se formulan na mesma.	
Medidas	
1. Constitución de espazos de participación entre o GALP e as administracións locais para o impulso e seguimento dos proxectos de desenvolvemento da estratexia do EDLP; así como a unificación dunha estratexia de comunicación conxunta.	2. Apoyo a accións de divulgación e adaptación da estratexia do GALP entre os sectores sociais
3. Apoyo ao impulso de actividades de dinamización (foros, xornadas, congresos, etc.) do GALP co fin de dar a coñecer os eixes estratégicos (turismo, patrimonio, medio ambiente, etc.) e de xerar e impulsar iniciativas vinculadas á EDLP.	
Potenciais beneficiarias	
Administracións locais, asociacións do sector pesqueiro, asociacións de utilidade pública, confrarías.	
Indicadores	
I07.5. Número global de actividades /operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo.	
Intensidade de axuda	
5,0% do programa de axudas (243.750,00€).	

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 6: Fomento da cooperación

Obxectivo específico 6.1.: Crear un modelo de cooperación na implementación do programa 2014-2020 do FEMP.

Preténdese acadar un modelo de traballo orientado ao traballo en rede, para afianzar iniciativas na que poden estar implicado diferentes axentes territoriais, tanto no ámbito económico, coma social ou institucional.

Liña de actuación 6.1.1. Promover iniciativas de cooperación en diferentes ámbitos sectoriais.	
Descripción	
Medidas	
	Tentaranse promover iniciativas que fomenten a economía social en diferentes ámbitos económicos, como elementos de reforzo da cohesión social. Tamén iniciativas xerais orientadas á promoción do emprego en ámbitos relacionados coas actividades do mar, sobre todo colaborando con diferentes colectivos ou axentes. Tamén se tentarán promover iniciativas convxuntas co obxectivo de reforzar a cooperación no ámbito ambiental, ou no aproveitamento e valorización de infraestruturas do territorio.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proxectos que fomenten a economía social en diferentes ámbitos sociais e económicos da zona pesqueira. 2. Proxectos convxuntos de difusión da cultura mariñeira e promoción dos produtos do mar. 3. Apoio ao desenvolvemento de iniciativas turísticas convxuntas en torno ao mar e apoio á creación de servizos complementarios. 4. Proxectos de colaboración entre entidades educativas, a distintos niveis, e o sector pesqueiro para a detección de novas oportunidades de emprego e a realización de accións formativas de calidade. 5. Apoio a proxectos convxuntos do territorio do GALP, e con outros territorios, que fomenten a cultura emprendedora en sectores relacionados co mar e a creación de empresas e servizos turísticos e de recuperación e posta en valor do patrimonio material e inmaterial mariñeiro. 6. Proxectos de cooperación con outras reservas da biosfera que estean en zonas litorais e teñan GALP e que sirvan para coñecer e intercambiar experiencias, incrementar a sensibilización social e a creatividade. 7. Proxectos de cooperación que potencien o voluntariado ambiental e a conciencia na protección do medio e os recursos. 8. Apoio a proxectos de transferencia de boas prácticas, coñecementos entre confrarías, centros de investigación- 9. Apoio a posta en marcha de proxectos de colaboración para o aproveitamento diverso das instalacións existentes das diferentes administracións do territorio GALP.
	Potenciais beneficiarias
	Administracións locais, asociacións do sector pesqueiro, asociacións de utilidade pública, confrarías, empresas, persoas físicas.

Indicadores
I04. Número de empregos creados nos proxectos financiados.
I05. Número de empregos consolidados nos proxectos financiados.
I06. Número de empresas creadas.
I07.6. Número global de actividades /operacións subvencionadas de carácter produtivo e non produtivo.
I08. Número de actividades /operacións subvencionadas relacionadas coa redución da pegada de carbono.
Intensidade de axuda
5,0% do programa de axudas (243.750,00€).

5.2. Principais características da estratexia

Este apartado sintetiza as principais características da estratexia incluídas no Regulamento do FEMP (Cap. III Desenvolvemento sostible das zonas de Pesca) e no regulamento de disposicións comúns (art. 33). Faise referencia ao carácter integrado e innovador da estratexia, á contribución da estratexia á creación de emprego, a promoción da igualdade, a contribución ao desenvolvemento sostible do territorio, a complementariedade da EDLP con outros programas e o establecemento de redes. Por último, tamén se analiza a pertinencia da estratexia co obxectivo de ver como o plan de acción dá resposta ás necesidades do territorio, a través do conxunto de liñas de actuación que se tentarán poñer en

5.2.1. Carácter integrado e multisectorial da estratexia

Unha das principais preocupacións para o GALP Golfo Ártabro Sur é a de acadar o desenvolvemento sostible da zona costeira, botando man da integración do conxunto de axentes do territorio, onde o sector pesqueiro debe ter un papel de dinamizador a nivel económico e social.

O traballo en rede é outro dos factores de relevancia, sendo un feito destacable, o interese por vincular a estratexia local coa Reserva da Biosfera Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo. Os obxectivos e retos son complementarios entre axentes, se falamos de conquerir melloras na zona litoral e na sostibilidade dos recursos, con carácter global.

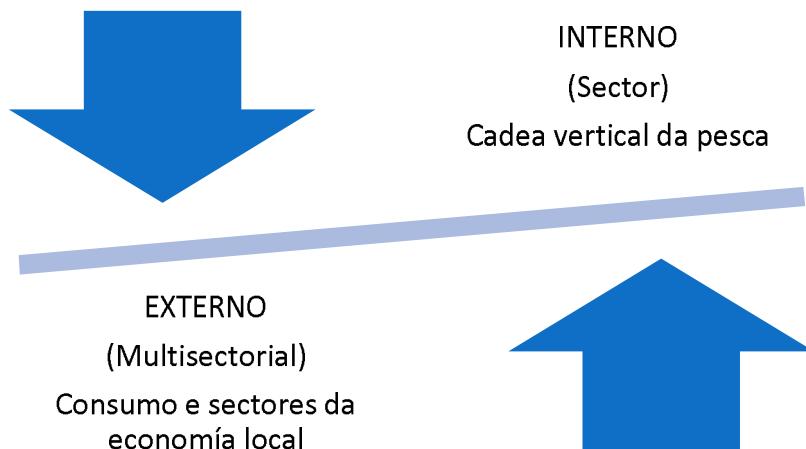
Para afondar na integración, cómpre abordar o desenvolvemento territorial en base ao desenvolvemento do sector pesqueiro e do sector turístico.

O sector pesqueiro, necesita reforzar as súas relacións, vertical e horizontalmente, co obxectivo último de incrementar o consumo dos produtos locais, e por tanto as rentas para o sector, dignificando o traballo no mesmo. A principal aposta que se fai pasa pola recuperación da pesca costeira artesanal, como modelo de pesca sostible, a nivel de persoas, recursos e medio mariño e costeiro. Este modelo produtivo necesita encetar os intereses de todos os axentes implicados, polo cal a estratexia se orienta a mellorar as rendas para o sector, botando man dun modelo produtivo innovador, non só a nivel tecnolóxico, senón a nivel de actividades e transformacións nos produtos. A maiores, apóstase por un modelo inclusivo e colaborativo, integrando persoas e colaborando con axentes do territorio.

A integración no sector pesqueiro enténdese dende dous puntos de vista, o interno e o externo, tendo en consideración os axentes implicados. A nivel interno a colaboración de persoas profesionais do sector está vinculada á xeración de maior valor engadido nos

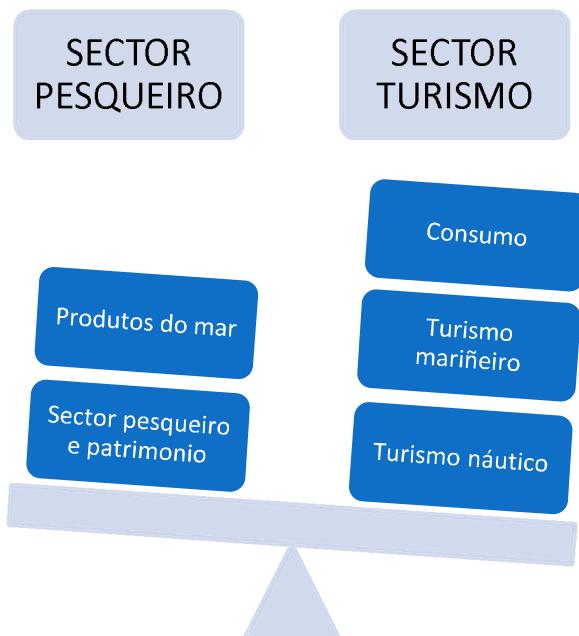
produtos pesqueiros. Neste sentido, hai unha clara orientación cara a innovación no ámbito da producción, pero tamén da transformación e a comercialización, integrando todos os elos da cadea vertical da pesca. A nivel externo é prioritario recuperar o consumo de base local, establecendo iniciativas que afonden no consumo a nivel global na sociedade, e a nivel particular, sobre todo nos sectores vecellados ao turismo, a hostalería e a restauración. Fálase tamén de que o sector traballe da man do consumo

Figura 2. Niveis de integración no sector pesqueiro.

Por outra banda, é necesario establecer vínculos co sector turístico, xa que mar e turismo son o binomio de referencia se falamos de desenvolvemento. O crecemento azul enténdese cunha forte centralidade nun turismo que aposte por valorizar os produtos do mar, dun xeito tradicional, reforzando as propiedades e calidade diferencial dos produtos. O turismo mariñeiro é tamén un enfoque estratégico, se o unimos ao potencial que ten o turismo náutico e de lecer relacionado co ocio marítimo. Cómpre recordar a importancia de integrar un concello como A Coruña, co que implica a nivel poboacional. Malia ás debilidades relacionadas co sector do turismo, enténdese que existe un potencial importante para valorizar, botando man de figuras importantes, como a citada Reserva da Biosfera.

A nivel de turismo, a integración é más plena, xa que falamos de recursos pesqueiros, ambientais e patrimoniais, co cal estamos pechando o ciclo de valorización integrada da zona costeira.

Figura 3. Niveis de integración entre o sector pesqueiro e o turismo.

O carácter integrado da estratexia defínese pola capacidade que teñen as medidas establecidas na mesma para dar resposta aos retos formulados no territorio, se ben é necesario ser conscientes de que todas as problemáticas existentes na zona non poden ser resoltas mediante a EDLP.

O carácter integrado da estratexia ten unha alta intensidade no primeiro obxectivo relacionado coa mellora da competitividade do sector pesqueiro. Neste sentido apréciase unha capacidade importante para atender ás demandas do sector, xa que o enfoque que se lle tenta dar, apostando por un modelo artesanal e sostible, está directamente aliñado cos obxectivos que persegue este Fondo. A cooperación e integración de intereses entre sector pesqueiro e turístico, pode ser atendida baixo as medidas que se contemplan en calquera dos dous obxectivos específicos que se formulan, relacionados cos produtos e o sector.

Do mesmo xeito, no segundo obxectivo estratéxico, o modelo de diversificación da economía local, oriéntase cara un modelo de cohabitación do turismo con todo o que implica o mar, non só no produtivo, senón nos aspectos ambientais e patrimoniais vinculados ao mesmo. Aquí a estratexia integra tamén claramente os intereses de ambos sectores, reforzándose mutuamente. É evidente, que si pretendemos reforzar o desenvolvemento dunha zona costeira, estas actividades deben ir da man.

A integración de factores ambientais na estratexia é tamén decisiva, no sentido de que mellorar a situación ambiental da zona costeira, vai a supoñer externalidades positivas tanto para o sector pesqueiro, como para o turismo. Malia todo, neste caso, as capacidades das medidas indicadas na estratexia poden contribuír á concienciación e sensibilización das problemáticas ambientais, pero non a dar solución ás problemáticas estruturais da zona costeira, como son a contaminación ambiental ou a presión urbanística. Desta maneira, outros fondos estruturais, poderían dar unha resposta satisfactoria ou atender a problemáticas de raíz, como por exemplo, todo o que ten que ver coa calidade das augas, tanto das rías como da propia zona do litoral; problemática esta de grande impacto a nivel social, económico e ambiental. Para dar cumprimento a este obxectivo, sería necesario favorecer unha maior integración entre o GALP e as entidades do territorio de diferentes sectores, tendo unha importancia relevante o papel das administracións públicas competentes na materia (sobre todo no vinculado aos recursos hídricos e as zonas de costa e portuarias).

No vinculado aos aspectos patrimoniais, a aposta estratéxica pasa pola integración dos factores culturais, vinculados ao mundo do mar, como elemento de reforzo da identidade local. A recuperación e valorización patrimonial, é un elemento que vai a definir as características do entramado social da zona costeira, facendo esta diferente doutras. Apóstase de maneira importante por un modelo vivo e dinámico de valorización do patrimonio, como por exemplo na promoción de iniciativas como regatas de embarcacións tradicionais, o impulso da carpintería de ribeira, ou a musealización viva do patrimonio marítimo e costeiro.

Por último, a mellora da gobernanza e a cooperación, danlle un carácter transversal á estratexia, potenciando a participación e traballo en rede de axentes do territorio, pero tamén foráneos.

5.2.2. Carácter innovador da estratexia

Os principais factores de innovación que contén a estratexia do GALP Golfo Ártabro Sur, están relacionados co desenvolvemento da actividade pesqueira, abordando diferentes actividades, de cara á mellora do valor engadido dos produtos pesqueiros e a mellora das condicións de traballo no sector. Tamén no feito de incidir na importancia que ten o GALP, á hora de ser un factor dinamizador no territorio, que aglutine o traballo de diferentes axentes e entidades, de cara a acadar o desenvolvemento sostible do territorio.

A proposta estratéxica introduce sustancialmente factores de innovación nos dous obxectivos vinculados á mellora da competitividade do sector pesqueiro. Por unha banda, os factores de innovación fan referencia a melloras asociadas á cadea de valor dos produtos pesqueiros, sobre todo no relacionado co ámbito da transformación dos produtos pesqueiros (liña de actuación 1.1.1.), e coa transformación a nivel da súa comercialización, apoiándose principalmente en melloras tecnolóxicas, que posibiliten unha comercialización adaptada á necesidades do mercado ou ás innovacións na cadea loxística (liña de actuación 1.1.2.). Por outra banda, establecese como obxectivo específico, a necesidade de desenvolver un sector pesqueiro profesional, innovador e igualitario (obxectivo específico 1.2.). Quizais o factor de innovación sexa a recuperación dun modelo tradicional de pesca vinculada a prácticas artesanais, pero conxugándoo cunha serie de innovacións a nivel de actividades e da flota, que permitan mellorar as condicións de traballo no sector. Tamén o afianzamento do sector, promovendo un modelo máis igualitario e inclusivo á hora de traballar.

En resumo, podemos dicir que se aposta por un modelo de pesca sostible e respectuoso co medio, potenciando a conexión do sector pesqueiro con outros sectores, algo que se aprecia se analizamos os obxectivos vinculados á diversificación da economía local, en base ao turismo, ou na relación entre as actividades pesqueiras e o entorno ambiental e patrimonial.

Outro dos factores de innovación é o papel do GALP, como axente dinamizador de base local. A respecto disto, o plan de acción da estratexia enceta e promove o traballo vertebrado entre diferentes sectores económicos (pesqueiro e turístico fundamentalmente), sociais (ambientais, patrimoniais) e institucionais (administracións implicadas no desenvolvemento da zona costeira, a Reserva da Biosfera, etc.). Neste sentido, o GALP debe converterse nun elemento facilitador que mellore a gobernanza de todos os axentes, facilitando a posta en marcha de iniciativas coordinadas ou cando menos, conscientes da necesidade de afrontar os retos comúns que se formulan no territorio.

A continuación sintetizamos con maior nivel de detalle os elementos que poden supoñer factores de innovación asociados directamente ao plan de acción da estratexia.

OBXECTIVO ESTRATÉXICO	OBXECTIVO ESPECÍFICO	LIÑA DE ACTUACIÓN	MEDIDAS INNOVADORAS	FACTORES DE INNOVACIÓN
1	1	1	1,3,4,6	<ul style="list-style-type: none"> • Cadea de valor dos produtos • Conexión coa Reserva da Biosfera • Pesca costeira artesanal • Acuicultura ecolóxica
			2,3,4	<ul style="list-style-type: none"> • Produtos innovadores • Innovacións loxísticas • Internacionalización
			1,2,3	<ul style="list-style-type: none"> • Produto fresco • Consumo colectivo • Consumo local con garantías
	2	1	1,2,	<ul style="list-style-type: none"> • Mellora tecnolóxica e innovación en actividades e flota • Cualificación e competencias profesionais
			5,6	<ul style="list-style-type: none"> • Empoderamento das mulleres • Inserción laboral das mesmas
	1	1	1,4	<ul style="list-style-type: none"> • Reserva da Biosfera e turismo • Xestión das actividaes turísticas
			2,3	<ul style="list-style-type: none"> • Carácter inclusivo e accesible • Adaptación infraestruturas
			3,8	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciativas de turismo • Programas escolares
3	1	1	4,5	<ul style="list-style-type: none"> • Custodia do medioambiente • Biodiversidade mariña
			3,6	<ul style="list-style-type: none"> • Lixo mariño • Erosión e cambio climático
	2	1	1,2	<ul style="list-style-type: none"> • Auga e contaminantes • Calidade e uso responsable
			1,2	<ul style="list-style-type: none"> • Transporte marítimo

				<ul style="list-style-type: none"> • Pegada ecolóxica
	2	2,3		<ul style="list-style-type: none"> • Circuítos curtos enerxéticos
				<ul style="list-style-type: none"> • Enerxía do mar
4	1	2	1	<ul style="list-style-type: none"> • Microtoponimia
5	1	1	1	<ul style="list-style-type: none"> • Rede local
6	1	1	1,4 ,5,6	<ul style="list-style-type: none"> • Economía social • Entidades educativas • Cultura emprendedora no mar • Cooperación entre Reservas da Biosfera

En definitiva, apóstase por un modelo innovador, no sentido de que a estratexia se orienta cara a promoción de actuacións en base á Xestión Integrada da Zona costeira, mellorando a gobernanza e colaboración entre entidades, institucións, tecido empresarial

5.2.3. Contribución da estratexia á creación de emprego

A estratexia do Golfo Ártabro Sur, atende dende diferentes niveis a problemática de xeración de emprego de base local e afincado sobre todo nos sectores pesqueiro e do turismo, actividades estratégicas para a zona costeira. De feito, a creación de emprego é un dos retos que se formula con carácter xeral en todos os ámbitos ou áreas estratégicas.

Potenciar a creación de emprego atendendo a diferentes colectivos con dificultades de inserción laboral é outro dos retos. Ademais, aboga por un emprego de calidade que incorpore principios de responsabilidade social neste ámbito.

A potenciación do emprego recóllese a nivel das medidas que se van a implementar no plan de acción, a distribución orzamentaria e os criterios de selección de proxectos.

Medidas para a creación de emprego no Plan de Acción

O emprego é unha das principais preocupacións na zona costeira, sobre todo, no que supón a continuidade da actividade pesqueira e o apoio a determinados colectivos con maiores dificultades para introducirse no mercado laboral.

Unha das apostas, vinculadas ao desenvolvemento pesqueiro, é a da xeración de emprego en actividades vencelladas á transformación de produtos pesqueiros, como alternativa para a xeración de novas empresas, ou diversificación de negocio das existentes. Tamén se recolle a promoción da pesca costeira artesanal, como un modelo de xeración de emprego de base local e sostible, tentando garantir sempre o relevo xeracional e continuidade desta actividade. Para apoiar isto, contémplanse medidas orientadas a facer máis atractivo o traballo no sector, mellorando e significando as condicións de traballo e a cualificación e competencia profesional. Poténciase a xeración de emprego entre a xente moza, incidindo tamén de maneira especial, na inserción laboral das mulleres no conxunto de actividades do sector, non só puramente extractivas, como por exemplo, o marisqueo a pé.

A diversificación da actividade económica na zona costeira diríxese cara un modelo onde o turismo é unha das principais vías para o desenvolvemento económico da zona, e por ende, de creación de emprego. Neste caso poténciase a xeración de emprego en actividades que conectan ao mundo do turismo co sector pesqueiro, a través de diferentes iniciativas; entre elas, o que pode supor a xeración en sectores coma o da hostalería, restauración ou servizos e actividades complementarias no turismo. Tamén se promove o emprego en actividades que vinculan ao mundo da náutica e o ocio mariñeiro, entendido de maneira ampla. O enfoque do turismo mariñeiro, poñendo en valor o patrimonio costeiro e a vinculación co mundo do mar, reforza esta visión, coa posta en marcha de iniciativas novidosas que conxugan a valorización dos recursos pesqueiros coa tradición e cultura da xente do mar.

Dende o ámbito ambiental considéranse prioritarias actuacións de sensibilización e mellora dos ecosistemas e hábitats costeiros, que implican a xeración de novos servizos vinculados a estas actividades, e por tanto empregos: formación, investigación, accións de recuperación, acondicionamento de espazos, tratamiento de residuos, actividades orientadas á preservación da biodiversidade da zona, etc. Tamén se poden promover actuacións vinculadas á mellora da eficiencia enerxética ou instalacións de enerxías renovables, que implicarían un reforzo da creación de emprego, se ben, vinculado de maneira más directa a ese sector concreto.

No referente á valorización do patrimonio, a principal orientación das medidas é cara proxectos de carácter non produtivo, se ben as iniciativas relacionadas coa valorización dos espazos, infraestruturas ou instalacións vinculadas ao patrimonio poderían implicar a creación de postos de emprego.

Distribución orzamentaria e creación de emprego.

Os investimentos de carácter produtivo, vinculados directamente á creación de emprego, terán como mínimo unha distribución orzamentaria do 65% do programa de

axudas. Se vemos a distribución orzamentaria do plan financeiro, pódese apreciar como existe un reforzo no conxunto de medidas orientadas á mellora da competitividade do sector pesqueiro, a creación de emprego e oportunidades económicas a través da diversificación da economía local e o fomento do aproveitamento sostible do patrimonio ambiental. Nestes tres obxectivos estratéxicos é onde se vai a concentrar, en maior medida a xeración directa ou consolidación de postos de emprego. Este feito apréciase ao ver o potenciamento cara investimentos de carácter produtivo, que son os que xeran o emprego.

Criterios de selección de proxectos.

O emprego é un dos principais factores que potencian a concesión de axuda a un determinado proxecto. Un dos criterios que se prima é o de conceder maior puntuación nos proxectos a aqueles concellos da zona costeira que presentan unha porcentaxe de paro más elevada, co obxectivo de reforzar a creación de emprego nos mesmos.

O 20% da puntuación, no que respecta a iniciativas produtivas, ten que ver coa incidencia das mesmas na creación ou consolidación de emprego. Neste apartado hai unha clara apostas por potenciar a xeración de emprego ligado ao sector pesqueiro, sendo este sector o que obtén unha puntuación más elevada. Co obxectivo de integrar e favorecer a cohesión social da zona costeira, introducense unha serie de criterios que discriminan positivamente a creación de emprego en determinados colectivos, que chamamos desfavorecidos. Deste xeito, promóvese a creación de emprego de mulleres, persoas mozas, en desemprego ou emprendedoras de negocio, persoas maiores, paradas de longa duración, persoas discapacitadas, persoas afectadas por migracións, con dificultades de integración social ou en risco de exclusión social. A maiores disto, tamén se valora a creación ou consolidación de emprego, tendo en consideración o volume de investimento que supón o proxecto.

Ademais, dentro das persoas promotoras dos proxectos, tamén se valoran dentro das súas características aquellas que fan alusión a colectivos con maiores dificultades de integración laboral ou que pertencen ao sector pesqueiro, outorgando unha discriminación positiva con respecto a outros colectivos.

5.2.4. Promoción da igualdade entre homes e mulleres e non discriminación

Dende Europa vense desenvolvendo normativa Comunitaria en Materia de igualdade desde as súas primeiras directivas (76/ 207 CEE, relativa ao principio de Igualdade de trato entre mulleres e homes no acceso ao emprego, a formación e a promoción profesional e as condicións de traballo), ate o Tratado de Lisboa no 2007 no que se recoñece como principio fundamental o dereito á igualdade de mulleres e homes e a súa promoción e aplicación práctica en todos os estados membro.

O Concepto de *mainstreaming* de xénero- transversalidade de xénero- foi acuñado, a partir da aprobación da Plataforma de Acción con motivo da IV Conferencia Internacional sobre Mulleres, das Nacións Unidas, en Beijing no ano 1995, e o seu contido assumido como estratexia global de intervención para o avance no obxectivo da igualdade efectiva entre mulleres e homes. De todos os acordos conseguidos en Beijing, son dúas as estratexias clave para a consecución da igualdade de xénero que van marcan o cambio na execución das actuacións:

- A implementación do enfoque integrado de xénero (*mainstreaming*)
- O fornecemento do empoderamento das mulleres

A nivel estatal, teñen o seu marco xeral de intervención e reforzo a nivel lexislativo coa Lei orgánica para a igualdade efectiva entre mulleres e homes (Ley 3/2007) e no marco autonómico coa Lei para a igualdade de mulleres e homes na Comunidade Autónoma de Galicia, aprobada o 15 de Xuño de 2004 polo Parlamento de Galicia e a Lei 2/2007, do 28 de Marzo, do traballo en igualdade das mulleres de Galicia (DOG 13/04/2007).

A definición máis completa e detallada de *mainstreaming* de xénero no marco das políticas europeas é a facilitada polo Grupo de Expertos do Consello de Europa:

“O mainstreaming de xénero é a organización, mellora, desenvolvemento e avaliación dos procesos políticos, de modo que unha perspectiva de igualdade de xénero se incorpore a todas as políticas, a todos os niveis e en todas as etapas, polos actores normalmente involucrados na adopción de medidas políticas”.

O concepto de transversalidade de xénero ven a recoñecer as desigualdades entre mulleres e homes, coma un déficit democrático e de responsabilidade correspondente ao conxunto das institucións públicas. Introducir a perspectiva de xénero aporta unha nova maneira de enfoque dos problemas, necesidades e demandas, tendo que conxugar eficiencia e benestar, inclusión e diversidade na busca de respostas que melloren a calidade de vida das comunidades. Para conseguilo é preciso unha aplicación efectiva do

principio de Igualdade de Oportunidades, que require a posta en práctica dos seguintes elementos clave na estratexia do cambio:

- Visibilizar a situación de mulleres e homes.
- Identificar os sistemas de discriminación de xénero.
- Propiciar as dinámicas de cambio necesarias para correxir as situacíons de desigualdade detectadas.

Esta inclusión ten unha consecuencia clara: un cambio de modelo e de óptica de traballo. Unha mirada explicativa ao tipo de relacións e comportamentos nas interaccións entre mulleres e homes e as súas posicións sociais, permiten enfocar, analizar e comprender as características definitorias de mulleres e homes no sistema socio-económico actual.

Avanzar cara a equiparación plena de dereitos e condicións das mulleres e homes, significa asentar o principio de igualdade como valor central das sociedades democráticas, asumindo o reto de superar o desequilibrio entre as situación de mulleres e homes dende a corresponsabilidade e a equidade. Baixo esta perspectiva encamiñouse a normativa e o conxunto de recomendacións, propostas políticas, tanto dende a Unión Europea como no contexto internacional e recolle os seguintes elementos:

- a. A igualdade de oportunidades entre mulleres e homes como unha cuestión clave para a xustiza social.
- b. A integración da transversalidade de xénero favorece a construcción de sociedades más xustas e más democráticas.
- c. A igualdade de oportunidades entre mulleres e homes posibilitará a plena incorporación das mulleres nos ámbitos social, político e económico.

Capacitar e facilitar o acceso en igualdade de condicións ás mulleres resulta imprescindible para calquera organización social e comunitaria. Esta circunstancia implica recuperar e poñer en valor o traballo realizado polas mulleres, así como favorecer e garantir a súa participación, empoderamento e visibilización en tódolos sectores económicos.

A través da integración de actuacións transversais búscase dar prioridade ao obxectivo de identificar e propiciar as transformacións necesarias para garantir o principio de igualdade de oportunidades entre mulleres e homes no sector pesqueiro. Na seguinte táboa preséntase a modo de exemplo unha posible ordenación de como levar a cabo este obxectivo indicando os mecanismo para a incorporación do principio de igualdade e as posibles medidas para acometelo no programa de axudas e nas áreas de comunicación e de xestión na EDLP.

Programa de axudas				
Mecanismo igualdade de oportunidades	Obxectivo estratégico	Obxectivo específico	Liña de actuación	Medidas de exemplo
Fornecer a cultura participativa en clave de xénero, e garantir a composición equilibrada nos equipos de trabalho.	1 5	1.2 5.1	1.2.2 5.1.1	Formación para a xestión e metodoloxías de traballo colaborativos con perspectiva de xénero.
Promover o equilibrio igualitario no mercado laboral no sector.	1	1.1	1.1.1	Deseño dunha campaña informativa para sensibilizar sobre os estereotipos de xénero na sociedade e no sector pesqueiro en particular.
Favorecer a autonomía das mulleres no deseño da súa traxectoria profesional e na súa vida persoal.	1 6	1.2 6.1	1.2.1 6.1.1	Obradoiros de empoderamento persoal e liderado colectivo para mulleres socias do GALP.
Fomentar a participación das mulleres en programas de promoción económica e emprego.	1 3	1.2 3.1	1.2.2 3.1.1	Accións formativas para o emprendemento laboral das mulleres mozas no sector pesqueiro.
Impulsar alianzas e redes de mulleres para favorecer o seu empoderamento colectivo.	1 2 6	1.1 2.1 6.1	1.1.2 2.1.3 6.1.1.	Realización de Xornadas e Encontros de mulleres profesionais do sector. Obradoiros de capacitación en novas tecnoloxías da información e comunicación para mulleres “Mulleres nas REDes”.
Por en valor os coñecementos e formas de facer tradicionais das mulleres no sector (incluíndo a participación e modelos relacionais).	1 2	1.1 2.1	1.1.1 1.1.3 2.1.3	Exposicións itinerantes en espazos clave dos municipios das mulleres no sector. Elaboración dun <i>graffite</i> para visibilizar ás mulleres no sector pesqueiro.

Diagnose das desigualdades que poñan de manifesto a situacións diferenciais e o desequilibrio de xénero no sector.	4	4.1	4.1.1 4.1.2	Integrar instrumentos e ferramentas de análise con perspectiva de xénero nos deseños de investigacións e diagnoses.
Estratexia de comunicación inclusiva.	2 3	2.1 3.1	2.1.1 2.1.2 3.1.2	Deseño e implementación de protocolos para unha linguaxe inclusiva, para a eliminación da reprodución de roles e estereotipos de xénero sexistas.

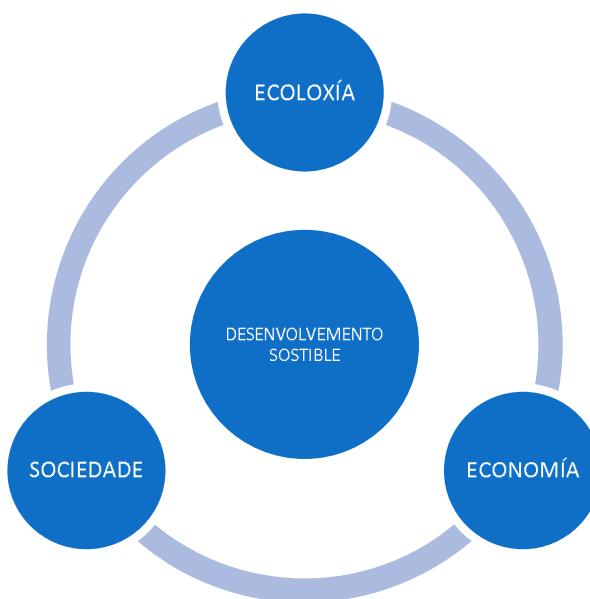
Área de comunicación		
Mecanismo de igualdade de oportunidades	Cometido	Medidas de exemplo
Promover e difundir unha imaxe da organización comprometida co principio de Igualdade entre homes e mulleres.	Exemplaridade Promoción da igualdade de oportunidades	<ul style="list-style-type: none"> • Impulsar a participación equilibrada de mulleres e homes, facendo visibles as mulleres nas diferentes organizacións, garantido a representatividade pública (roldas de prensa, accións, presentacións...). • Reforzar o desenvolvemento dunha convivencia multicultural dende o respecto aos dereitos humanos.
Velar polo uso non sexista da linguaxe e coidar a posta en valor dun tratamento igualitario nos contidos e imaxes utilizadas no desenvolvemento das actividades e accións programáticas e comunicativas.	Facilitar ferramentas e recursos didácticos non sexistas	<ul style="list-style-type: none"> • Favorecer a visibilidade da presencia das mulleres dentro do sector evitando estereotipos sexistas e linguaxe excluínte. • Deseño dun boletín informativo sobre pautas para corrixir o uso sexista da linguaxe no tratamiento da información. • Revisión e corrección do uso sexista en todos os documentos e instancias utilizadas.

Área de xestión		
Mecanismo de igualdade de oportunidades	Cometido	Medidas de exemplo
Facilitar instrumentos e recursos didácticos non sexistas en materia de saúde e riscos laborais.	Promoción da saúde, diversidade e procedementos en igualdade.	<ul style="list-style-type: none"> • Faladórios para fomentar actitudes saudables e seguras para o desenvolvemento persoas e profesional. • Elaboración dunha guía sobre doenzas, riscos, enfermidades, etc. dirixida ás diferentes actividades profesionais.
Difundir a importancia da corresponsabilidade de intereses e responsabilidade para a autonomía de mulleres e homes.	Procesos en clave de igualdade e diversidade.	<ul style="list-style-type: none"> • Difusión dos dereitos dos homes a solicitar e facer uso do permiso de parternidade. • Obradoiro dirixido as persoas socias da entidade para forncer o concepto de corresponsabilidades.
Sensibilizar sobre o significado da igualdade.	Sensibilización e divulgación.	<ul style="list-style-type: none"> • Apoiar a creación de redes pola igualdade de xénero mediante o uso das tecnoloxías da información e a comunicación “Mulleres enREDando”. • Creación de espazos web sobre igualdade de xénero e recursos específicos vinculados co sector da pesca (entidades, asociacións de mulleres redeiras, mariscadoras... doutras localizacións xeográficas). • Accións de sensibilización e información sobre a igualdade entre mulleres e homes nas que se convide a participar a diferentes organizacións e asociacións.
Integrar a transversalidade de xénero nos procedementos administrativos e de xestión das organizacións.	Favorecer a análise con perspectiva de xénero.	<ul style="list-style-type: none"> • Integrar criterios de xénero na conformación dos equipos de traballo para garantir o equilibrio na participación de mulleres e homes. • Análise e adaptación dos instrumentos e ferramentas utilizadas para facilitar información detallada e desagregada por sexo. • Creación dun “órgano ou vogalía da muller” para operativizar as necesidades específicas das asociadas.

5.2.5. Contribución ao principio de desenvolvemento sostible

O principio de desenvolvemento sostenible é un concepto que nace no seo da Comisión Mundial de Medio Ambiente e Desenvolvemento de Nacións Unidas, a finais dos anos 80. Este concepto implica que o desenvolvemento se debe favorecer encetando tres piares básicos que son o do crecemento económico, os recursos naturais e a sociedade, sen comprometer a vida, nin a calidade de vida da especie humana.⁴ Isto implica que haxa unha relación duradeira do

Figura 4. Ámbitos da sostenibilidade.

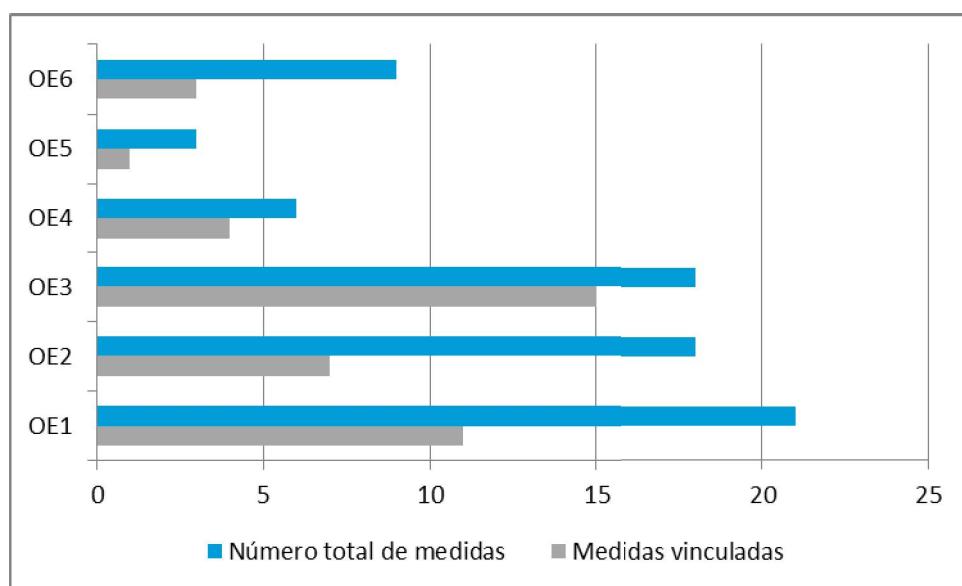
O proceso de participación realizado para a elaboración da estratexia, ven a reforzar o concepto de desenvolvemento sostenible, xa que é unha preocupación presente por parte de todas as persoas e entidades participantes. O desenvolvemento sostenible é un enfoque pertinente, se temos en consideración que estamos nunha zona costeira de alta presión demográfica, urbanística, e de alta concentración da actividade económica e empresarial. A urbe da Coruña e o conxunto de concellos da área metropolitana supón un impacto ambiental no medio debido ao importante conxunto de actividades que desenvolven no territorio.

⁴ Extraído do Informe Brundtland de 1987, elaborado para nación Unidas.

Froito desa conciencia pola preservación do medio e os recursos, crease a Reserva da Biosfera Mariñas Coruñesas Terras do Mandeo, declarada como tal o 28 de maio de 2013. A reserva afecta fundamentalmente ás bacías dos ríos Mero e Mandeo, e ao litoral das rías de Betanzos e a Coruña, polo cal comparte territorio co GALP. Na estratexia, podemos apreciar como se pon de relevancia a necesidade de fomentar a colaboración coa mesma, co obxectivo de contribuír á sostibilidade da zona costeira.

A importancia da sostibilidade no conxunto da estratexia apreciase tamén no orzamento, onde é importante a partida que se destina ao terceiro obxectivo, que recolle actuacións

Gráfico 32. Medidas vinculadas directamente co principio do desenvolvemento sostenible.

A nivel temático o primeiro obxectivo estratéxico mantén unha forte vinculación con iniciativas concretas vencelladas ao desenvolvemento sostenible. Falamos dun modelo de desenvolvemento económico do sector pesqueiro que apostá por ser innovador pero sostenible, afianzando a pesca costeira artesanal para obter maior valor engadido. Fálase da rexeneración ou mellora de zonas de marisqueo, ou proxectos de acuicultura ecolóxica. Por outra banda, preténdese favorecer a comercialización en circuitos curtos e de proximidade, para reducir a pegada ambiental que supón o transporte. Outro ámbito no que se pretenden promover medidas sostenibles é no referente ao consumo, fomentando o consumo de peixe fresco, potenciando a vinculación coa Reserva da Biosfera como elemento distintivo que reforcé a calidade dos produtos pesqueiros.

En canto ao sector pesqueiro, introducense medidas destinadas a fomentar a preservación das especies, apostando por modelos extractivos respectuosos co medio, fomentando a pesca artesanal, loitando contra o furtivismo e garantindo o relevo profesional.

O segundo obxectivo estratéxico recolle un elenco de propostas para favorecer a valorización dos recursos ambientais e patrimoniais como ferramentas para acadar un modelo de turismo sostible e responsable. Preténdese favorecer a conexión das actividades económicas vincelladas ao turismo co sector pesqueiro, mediante a posta en valor de técnicas artesanais e a introducción dunha serie de melloras que reforcen a profesionalización do sector do turismo.

O terceiro obxectivo, de fomento do aproveitamento sostible do patrimonio natural e os seus recursos, é o que presenta un grao de relación máis elevado co desenvolvemento sostible. As medidas a poñer en marcha son moi amplas, destacando as relacionadas coa recuperación e protección de espazos naturais, a rexeneración ambiental, a mellora da biodiversidade e a investigación relacionada con esta, a loita contra a erosión e o cambio climático, ou a mellora da calidade das augas. Tamén se presentan unha serie de medidas que son específicas para o sector pesqueiro, atendendo problemáticas coma a do lixo mariño, a importancia da pesca sostible e a preservación dos recursos mariños, ou o establecemento de plans de xestión dos recursos. Por último, están as medidas relacionadas coa ámbito enerxético, ligadas íntimamente á sostibilidade ambiental.

No referente ao ámbito patrimonial, que é o cuarto obxectivo, as medidas de valorización promoven a recuperación de prácticas tradicionais que son más respectuosas co medio e os recursos. Un claro exemplo, pode ser a carpintería de ribeira.

Nos dous últimos obxectivos, de gobernanza e cooperación, falamos de iniciativas de sensibilización ou de dinamización que están encetadas co resto de propostas estratéxicas. Nelas faise fincapé na cooperación coa Reserva da Biosfera, a promoción de proxectos de voluntariado ambiental, ou a transferencia de boas prácticas a outros territorios ou entidades.

5.2.6. Complementariedade

A execución de diferentes programas no territorio, pon de relevo a necesidade de ver como se complementan o conxunto de actuacións, que promoven cada un deles. Un exemplo moi claro, é a convivencia no mesmo territorio de programas similares, como pode ser o o que nos atinxe ou o Leader.

Para analizar a complementariedade da estratexia con outros programas, realizamos unha serie de matrices de análise que cruzan os obxectivos de ambas, para ver como se complementan á hora de acadar o desenvolvemento sostible do territorio, a través da implementación dos respectivos plans de acción.

No caso que nos toca imos analizar a complementariedade con outras ferramentas de planificación de relevancia ou influencia no programa do FEMP e no territorio. Falamos da Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia (RIS3), o Plan Integral de Turismo de Galicia, o Plan de Ordenación do Litoral, o Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia e a Estratexia Galega de Acuicultura.

Complementariedade coa RIS3

A RIS3 é a Estratexia de especialización intelixente de Galicia, a cal pretende acadar a competitividade, o crecemento económico e emprego sostible e de calidade a través da innovación. Pretende dinamizar os sectores endóxenos e tractores da economía galega, entre os cales se atopan o sector pesqueiro e o turístico, eixes centrais da EDLP desta zona pesqueira.

Existe un aliñamento da EDLP do Golfo Ártabro Sur coa RIS3 principalmente no relacionado cos retos 1 e 3, que abordan respectivamente a xestión innovadora dos recursos naturais e culturais, e o establecemento dun novo modelo de vida saudable relacionado co envellecemento activo. Aínda que está presente en todos os obxectivos, a complementariedade da estratexia é menos intensa no segundo reto da RIS3, dado que a investigación e a tecnoloxía está presente no impulso de moitas de medidas do plan.

		Obxectivos da EDLP					
OBXECTIVOS RIS3		1	2	3	4	5	6
RETO 1 Xestión innovadora de recursos naturais e culturais.	Prioridade 1: Valorización dos recursos do mar.	▲	◎	◎			
	Prioridade 2: Modernización da acuicultura.	▲					
	Prioridade 3: Modernización dos sectores agrogandeiro, pesqueiro e forestal	▲	▼	◎			
	Prioridade 4: Mellora da obtención de enerxía a partir dos recursos naturais.			▲			
	Prioridade 5: Modernización do sector turístico e das industrias culturais a través das TIC.		▲	▲	▲		
RETO 2 O modelo industrial da Galicia do futuro.	Prioridade 1: Diversificación dos sectores industriais tractores.						
	Prioridade 2: Mellora da competitividade industrial.						
	Prioridade 3: Impulso da economía do coñecemento.	▼	▼	▼	▼	▼	▼
RETO 3 Novo modelo de vida saudable baseado no envellecemento activo.	Prioridade 1: Envellecemento activo.		◎				
	Prioridade 2: Alimentación saudable e segura.	▲					

▲=Alta, ◎ = Media, ▼ = Baixa.

Dentro da RIS3 no reto 1 “Xestión innovadora de recursos naturais e culturais”, existe un grao de complementariedade alto da prioridade 1. Esta fai referencia a poñer en valor os produtos do mar, do mesmo xeito que na estratexia do GALP se apostea, de maneira importante, por incrementar tanto a cadea de valor no seu conxunto, como os produtos pesqueiros locais dunha maneira diferencial e sostible. No mesmo sentido, aínda que cun grao de relación media, a prioridade 1 está presente nos obxectivos 2 e 3 da estratexia, sobre todo no que se refire á posta en valor do producto a través da gastronomía e a mellora da biodiversidade ou a concienciación e o aproveitamento do lixo mariño.

Dentro do reto 1, a prioridade 2 recollida na Estratexia RIS3, recóllese unha medida específica de promoción da acuicultura ecolóxica.

A prioridade 3, que ten coma obxectivo “Modernizar os sectores pesqueiro, agrícola, gandeiro e forestal para que as explotacións sexan máis eficientes e rendibles e tamén para xerar produtos e servizos innovadores”, garda relación cos obxectivos 1, 2 e 3 da estratexia. No que respecta ao obxectivo 1, ten unha alta complementariedade xa que

unha das apostas principais do sector pesqueiro é a innovación e a modernización da industria extractiva, transformadora e comercializadora, adaptántoas ás novas esixencias de calidade do mercado. Polo que respecta ao segundo obxectivo ten unha relación baixa xa que ao buscar un destino turístico baseado no mundo mariñeiro incide implicitamente na adaptación e modernización do sector pesqueiro. No terceiro obxectivo a complementariedade é baixa, atendendo a factores relacionados con proxectos vinculados ao aproveitamento sostenible dos recursos e iniciativas que atenden á redución da contaminación da auga. No mesmo sentido, tamén garda relación coa preservación e coidado do medio ambiente, a súa posta en valor e coa optimización dos recursos e o uso sostenible da enerxía.

A prioridade 4 da RIS3, ten coma obxectivo o de “Diversificar o sector enerxético galego mellorando a explotación dos recursos naturais para obter enerxía, en especial a través da produción de biomasa, da enerxía undimotriz, das torres eólicas offshore e dos biocombustibles de orixe mariña”. Alíñase de maneira importante co obxectivo 3.2 da estratexia que aborda a redución da pegada de carbono e a utilización de enerxías limpas e renovables e a mellora da eficiencia enerxética.

Por último, a prioridade 5 da citada estratexia de innovación RIS3, ten unha complementariedade alta co obxectivo estratéxico 2 da EDLP, sobre a “creación de emprego e oportunidades económicas a través da diversificación da economía local”, especialmente a través do desenvolvemento dun produto turístico de marcado carácter mariñeiro. Esta mesma prioridade da RIS3, tamén garda relación alta cos obxectivos 2 e 3 da estratexia, xa que este dous obxectivos inflúen dunha maneira relevante na configuración dun destino turístico diferenciado de alto valor ambiental (Reserva da Biosfera) e cultural. Pódese dicir, que estes dous obxectivos son os vectores dun desenvolvemento turístico sostenible.

Con respecto ao reto 2 da RIS3, xa comentamos a transversalidade que recolle a EDLP do Golfo Ártabro Sur en canto o impulso e transferencia da investigación e coñecementos de base tecnolóxica nos diferentes obxectivos estratéxicos da estratexia.

A EDLP do Golfo Ártabro Sur garda relación co terceiro reto da RIS3, “novo modelo de vida saudable e segura”. A vinculación ten que ver coa promoción dun consumo responsable e de calidade de produtos pesqueiros locais. Desta maneira, tradúcese nun reforzo da calidade dos produtos e nunha mellora da alimentación, tal e como promove nas liñas do obxectivo estratéxico 1. A complementariedade en relación ao envellecemento activo, contémplase na liña de actuación 2.1.2 na que se establecen medidas dirixidas á promoción dun turismo accesible, inclusivo e sostenible; medidas relativas á promoción de actividades costeiras con colectivos dependentes.

Complementariedade co Plan Integral de Turismo de Galicia

O Plan Integral de Turismo de Galicia (PITG) pretende dinamizar ao conxunto da economía galega e á creación de emprego, a través da posta en valor das actividades de turismo. Esta ferramenta pretende afianzar ao sector turístico galego, facéndoo competitivo, proactivo, innovador e coordinado, cunha visión internacional. Deste xeito, situaríase a Galicia como un destino diferencial, multiexperiencial, e orientado a un modelo europeo de turismo sostenible.

Na EDLP o turismo é un factor de suma importancia, xa que constitúe unha actividade económica de referencia e ao mesmo tempo, o principal ámbito de diversificación económica ao que se pode acoller o sector pesqueiro. Hai que destacar tamén a importancia que teñen as actividades náuticas e o turismo mariñeiro dentro da zona costeira e o aproveitamento dos produtos pesqueiros e os recursos naturais e ambientais, como elementos que reforzan a visión dun turismo sostenible.

LIÑAS ESTRATÉXICAS PITG	OBXECTIVOS DA EDLP					
	1	2	3	4	5	6
L.E. 1: O Camiño de Santiago como eixe vertebrador de novas alternativas de turismo e modelo demostrador internacional.	▲	▲				
LE.2: A oferta turística baseada no patrimonio e nos recursos endóxenos diferenciais, buscando a desestacionalización e os novos públicos.		▲	▲	▲		
L.E.3: Galicia como destino ambiental, social e economicamente sostenible.		▲	▲	▲		
L.E.4. O fomento do talento e o aproveitamento das novas tecnoloxías para acadar un sector competitivo e un destino intelixente.		◎				
L.E.5: A promoción e comercialización de Galicia como destino único baseado nun modelo á demanda.		▼				
L.E.6: O consenso e a cooperación entre o sector público e privado para un marco eficiente e xerador de oportunidades.						◎
▲=Alta, ◎=Media, ▼=Baixa.						

A EDLP mostra un grao de complementariedade alto coa primeira liña estratéxica do PITG. Na liña estratéxica 2.1.1 inclúense medidas concretas vinculadas á valorización do Camiño Inglés. Fálase da ruta marítima inglesa, vinculada incluso ás tradicións marítimas e recollendo o concepto de “navegar o camiño”. O Camiño constitúese coma un recurso e un potencial á hora de promover iniciativas turísticas .

A segunda liña estratéxica do PITG ten unha importante relación co obxectivo segundo da EDLP, polo cal podemos indicar que existe unha alta complementariedade.

Existen medidas vinculadas a accións especializadas dirixidas a públicos específicos, como pode ser por exemplo o turismo náutico. Tamén hai un forte peso de medidas vinculadas ao turismo gastronómico (cociña atlántica), con accións encamiñadas ao consumo de produtos pesqueiros locais. O turismo mariñeiro ten unha alta sinerxía coas medias contempladas no PITG, reforzando a posta en valor dos produtos pesqueiros locais e o aproveitamento dos espazos naturais e os aspectos culturais. Tamén se contempla unha relación desta liña estratéxica coas medidas do obxectivo específico 3.2, “Valorizar os espazos naturais a través dun aproveitamento sostible”, que están relacionadas con actividades de lecer e deportivas na zona costeira. Sucede algo similar co obxectivo cuarto da Estratexia, no referente á valorización do patrimonio costeiro, sobre todo no vinculado a aspectos culturais da cultura tradicional mariñeira e o patrimonio industrial costeiro.

Hai que indicar que o PITG recolle o “turismo mariñeiro” como un dos produtos cabeceira de marca. Isto implica o apoio de iniciativas e o impulso de eventos neste ámbito, facendo tamén referencia a proxectos concretos impulsados polos GALP, como poden ser as Campañas “Come o Mar” ou “Margalaica”.

A liña estratéxica terceira “Galicia como destino ambiental, social e economicamente sostible”, vincúlase de maneira puntual coa liña de actuación 2.1.1, en relación a medidas que contemplan a promoción da accesibilidade no turismo . Tamén se complementa co obxectivo terceiro, no relativo ás medidas que contemplan preservación da paisaxe do litoral e a mellora da biodiversidade, para que reverta de maneira directa no medioambiente e no turismo de alto valor ecolóxico.

A liña estratéxica cuarta do PITG, ten un grao medio de complementariedade, sobre todo se falamos das innovacións tecnolóxicas vencelladas á xestión, información ou prestación de servizos turísticos, ou incluso a mellora de infraestruturas, que se recollen de maneira principal, no obxectivo específico 2.1. da estratexia.

En relación á liña estratéxica quinta do PITG tamén ten sinerxía coas medidas recollidas na liña de actuación 2.1.3 da estratexia, onde se reforza a comercialización de produtos de turismo mariñeiro, ou a vinculación do turismo co mundo mariñeiro. A vinculación é feble, tendo relación coa intermediación e a comercialización de produtos. Tamén ten relación co obxectivo 2.1., cando nos referimos aconstituír un turismo de destino

ambiental e cultural que axude á desestacionalización da actividade turística en determinadas épocas e o posible impacto que pode xerar no impulso do turismo interno e de proximidade.

Para rematar a liña estratéxica sexta mostra un grao medio de complementariedade coa estratexia do GALP Golfo Ártabro Sur, xa que contempla dentro das accións de carácter convxunto de todos os concellos de maneira colaborativa en relación a comunicación e a posta en marcha de iniciativas turística no territorio.

Tamén se recolle na EDLP a importancia que ten o feito de aproveitar a figura dos xeodestinos, para a promoción de novos proxectos na zona costeira aproveitando a figura da Reserva da Bioesfera. Por outra banda, contémplase a colaboración público-privada, en ambas estratexias, como unha ferramenta para mellorar a gobernanza e o impulso do sector turístico.

Complementariedade co Plan de Ordenación do Litoral de Galicia

O Plan de Ordenación do Litoral (POL) é un marco normativo que pretende establecer un modelo de xestión da zona costeira, ordenando os seus usos e atendendo á súa configuración natural e antrópica, así como aos seus procesos e dinámicas. Este documento reforza os valores identitarios das diferentes zonas, atendendo a diferentes elementos como poden ser a paisaxe, os recursos do territorio, ou as peculiaridades e singularidades de cada zona costeira.

O POL e a EDLP son complementarios na medida en que se recollen unha serie de actuacións que vertebran a construcción e preservación da paisaxe de litoral e de humedais, o respecto polos espazos ambientais e o coidado e posta en valor dos elementos identitarios da poboación, entre os que destaca o patrimonio. Podemos indicar que hai un grao de complementariedade importante entre as medidas que se propoñen na EDLP, en relación ás temáticas que aborda o POL.

ACTUACIÓNES PRIORITARIAS DO POL	OBXECTIVOS DA EDLP					
	1	2	3	4	5	6
1. Actuacións de cooperación e coordinación coas distintas administracións públicas e entidades con incidencia no eido litoral			◎	▼		▲
2. Actuacións orientadas á protección dos valores naturais e patrimoniais existentes no ámbito do Plan de Ordenación do Territorio			▲	▲		
3. Actuacións orientadas a suplir déficits en materia de infraestruturas						
4. Actuacións para o fomento do coñecemento e regulación do uso público do espazo litoral	◎	◎	▼			
5. Actuacións de fomento do coñecemento orientadas á investigación e divulgación técnica e científica	◎					◎
6. Actuacións de promoción e investigación da paisaxe do litoral			◎			

▲=Alta, ◎ = Media, ▼ = Baixa.

A colaboración entre os axentes do territorio para darlle cohesión ás iniciativas que se promovan na zona costeira recóllese no POL e está claramente incardinada coa estratexia do GALP Golfo Ártabro Sur no que ten que ver coas actuacións de cooperación e coordinación entre administracións e entidades, que teñen incidencia no litoral. A relación máis relevante aparece enunciada no obxectivo específico 3.1 da EDLP “medidas que incidan no coidado e preservación do medio natural e os seus recursos, favorecendo a mellora da biodiversidade”, xa que se contemplan varias medidas en sintonía co POL. Tamén no obxectivo estratéxico 4 cando se fai referencia a recuperación do patrimonio existente incídese na necesidade de planificar e promover proxectos conxuntos no territorio. Pero é no obxectivo específico 6.1 no que se recolle claramente iniciativas de cooperación en diferentes ámbitos sectoriais.

No referente a actuacións orientadas á protección dos valores naturais e patrimoniais existentes aparece unha alta complementariedade coas medidas recollidas no obxectivo específico 3.1. da EDLP e todo o obxectivo estratéxico 4 referente a posta en valor do patrimonio marítimo-costeiro. Tamén na liña de actuación 2.1.1 tamén se encadra dentro das actuacións relacionadas coa valorización dos recursos ambientais e conservación do patrimonio do litoral. Estas liñas coinciden coas actuacións que se formulan no POL, en canto á rexeneración de zonas ou a mellora de espazos de especial valor paisaxístico.

En relación ás actuacións orientadas a suprir déficits en materia de infraestruturas ou a promoción e a investigación da paisaxe do litoral, a complementariedade é inexistente coa EDLP, xa que no POL se recollen actuacións específicas que non coinciden coa estratexia.

En relación ás actuacións para o fomento do coñecemento e regulación do uso público do espazo litoral tamén se aprecia unha complementariedade importante co conxunto da estratexia, no sentido de que estamos a falar de medidas vinculadas ao establecemento de espazos turísticos sustentables, á recuperación de sendas tradicionais ou a habilitación de puntos de observación da paisaxe. Esta complementariedade céntrase sobre todo nos obxectivos estratégicos segundo e terceiro da estratexia. Incluso no obxectivo cuarto se fai referencia á recuperación e posta en valor do patrimonio costeiro con uso público preferencial.

As actuacións de fomento do coñecemento orientadas á investigación e divulgación técnica e científica teñen certa complementariedade coa liña de actuación 1.1.1 e coa liña 6.1.8 no referente a promoción de proxectos de investigación sobre a posta en valor dos produtos pesqueiros e á transferencia de coñecementos entre o sector e os centros de investigación.

Complementariedade co Plan de Desenvolvemento Rural de Galicia

O Plan de Desenvolvemento Rural de Galicia (PDR), aprobado pola Comisión Europea, é o instrumento que regula a distribución de fondos comunitarios para o desenvolvemento rural en Galicia. O seu principal obxectivo é o de crear un marco coherente e firme que garanta o futuro do medio rural no mantemento e a creación de emprego. Na actualidade veñen de aprobarse as estratexias de desenvolvemento local dos Grupos de desenvolvemento local, aínda en fase pendentes da súa publicación.

Se ben falamos de ámbitos sectoriais diferentes, a complementariedade entre ambos programas, tanto a EDLP como o PDR, é importante, tendo en consideración a principal finalidade de ambas ferramentas, que se centra na creación do emprego e na mellora da cohesión social das zonas agrarias e costeiras. En ambos casos o que se pretende é mellorar as condicións de vida e de traballo das poboacións do medio rural e costeiro, se falamos tanto da finalidade do Programa Leader, coma dos Grupos de Acción Local do sector pesqueiro.

MEDIDAS DO PDR	OBXECTIVOS DA EDLP					
	1	2	3	4	5	6
1. Transferencia de coñecementos e innovación na agricultura, silvicultura e nas zonas rurais	▲		▼			▲
2. Mellora da viabilidade das explotacións e a competitividade de todos os tipos de agricultura en todas as rexións e promoción de tecnoloxías agrícolas innovadoras nas explotacións e na xestión sostible dos bosques.	▲					
3. Fomentar a organización da cadea alimentaria, en particular a transformación e comercialización dos produtos agrícolas, o benestar animal e a xestión de riscos no sector agrícola.	▲	▼				
4. Restaurar, preservar e conservar os ecosistemas relacionados coa agricultura e a silvicultura			▲			
5. Promover a eficiencia dos recursos e alentear o paso a unha economía hipocarbónica e resistente ao cambio climático nos sectores agrícola, alimentario e silvícola.			▲			
6. Fomentar a inclusión social, a redución da pobreza e o desenvolvemento económico nas zonas rurais.		▲				

▲=Alta, ●=Media, ▼=Baixa.

Existe unha alta relación entre as medidas contempladas no PDR, coas medidas relacionadas co obxectivo estratéxico 1 da EDLP sobre a mellora da competitividade do sector e no obxectivo sexto que versa sobre proxectos de cooperación en diferentes ámbitos e territorios. Esta complementariedade maniféstase en aspectos como a conexión de iniciativas coa figura da Reserva da Biosfera, o empoderamento do sector, a investigación e coñecemento. A innovación do sector é unha das demandas más patentes na configuración da estratexia, en aspectos como clave como a transformación e a comercialización de produtos locais. Tamén se incardina a estratexia da EDLP coa prioridade da innovación da silvicultura a través do obxectivo terceiro ao promover proxectos de preservación e mellora da paisaxe do litoral.

En relación á mellora da viabilidade, a competitividade e a promoción de tecnoloxías no sector primario que se refire o punto 2 do PDR, na EDLP é un aspecto transversal, pero recóllese de maneira explícita no obxectivo estratéxico primeiro, relativo a mellora da competitividade do sector pesqueiro. As medidas contempladas neste obxectivo están encamiñadas á innovación e á mellora da capacidade estratéxica do sector na producción, transformación e comercialización do produtos locais, e sempre dende un compromiso coa preservación do medio.

En relación ao terceiro punto de medidas do PDR, relativo ao fomento da organización da cadea alimentaria, sobre todo a transformación e comercialización dos produtos agrícolas, á estratexia do GALP garda unha alta complementariedade xa que o sector pesqueiro, a través do obxectivo estratégico 1, incide de maneira central no consumo e mellora da calidade e, por tanto, da seguridade dos produtos pesqueiros locais. A mellora da transformación e comercialización dos produtos pesqueiros é unha demanda constante do sector pesqueiro.

O cuarto punto de medidas do PDR garda unha alta complementariedade co conxunto da estratexia do GALP Golfo Ártabro Sur. As medidas recollidas na estratexia teñen como base principal da súa execución a preservación e posta en valor do medio, en especial na mesma liña que o conxunto do territorio que forma parte da figura de protección ambiental da Reserva da Biosfera. Pero é o obxectivo estratégico 3 da EDLP, o que cataliza todos os aspectos relacionados coa eliminación da contaminación, a calidade das augas, a sostibilidade e biodiversidade do medio e recursos mariños.

Con respecto ao punto 5 do PDR, en ámbolos dous sectores (mariño e agrario), a loita contra o cambio climático é unha preocupación común, que reforza a complementariedade deste tipo de políticas no territorio. A EDLP recolle un obxectivo específico, o 3.2, que aborda a problemática da redución da pegada de carbono e o incremento da eficiencia enerxética. As medidas contempladas oriéntanse á redución de emisións de CO₂, así como á eficiencia enerxética e aproveitamento enerxético con enerxías limpas e renovables.

En relación ao punto sexto do PDR, “fomentar a inclusión social, a redución da pobreza e o desenvolvemento económico nas zonas rurais”, é un aspecto transversal en toda a planificación das actuacións da estratexia do GALP Golfo Ártabro Sur, se ben, aparece dunha maneira más concisa na liña de actuación 2.1.2, con unha serie de medidas encamiñadas á creación e adaptación de infraestruturas, servizos e actividades que sexan accesibles e inclusivas no desenvolvemento do sector turístico da zona costeira.

Complementariedade coa Estratexia Galega de Acuicultura

A Estratexia Galega da Acuicultura ten como obxectivo fundamental e básico o de dotar á actividade acuícola en Galicia dun modelo de desenvolvemento dinámico, sostible, equilibrado e de calidade nos aspectos ambientais, sociais e económicos. Para iso formula unha serie de obxectivos xerais, os que figuran na táboa, en tres ámbitos: o ambiental, o económico e o social

		OBXECTIVOS DA ESGA	OBXECTIVOS DA EDLP					
			1	2	3	4	5	6
Ambientais	A integración territorial e paisaxística			▲				
	A busca da salvagarda e potenciación da biodiversidade	◎		▲				
	O respeito ambiental da actividade produtiva	▲						
	O avance na consideración positiva da imaxe, derivada do	▲						
Económicos	Reforzamento das estruturas produtivas	▲						
	Reformulación e adecuación de estructuras administrativas							
	Adecuación e reforzo das estruturas asociativas						◎	
	Dispoñibilidade de financiación suficiente							
Sociais	Desenvolvemento de liñas de promoción do emprego de calidade no sector acuícola	▲						
	Avance en sistemas produtivos que aporten produtos de calidade e con garantías hixiénico-sanitarias	▲						
	Fortalecemento da capacidade de aseguramento alimentario da acuicultura	▲						
	▲ =Alta, ◎ = Media, ▼ = Baixa.							

A preocupación polo coidado medioambiental e paisaxístico é común nas dúas estratexias. Podemos dicir que existe un grao alto de complementariedade entre ambas estratexias. A EDLP contempla no seu terceiro obxectivo unha liña de actuación orientada ao coidado da paisaxe do litoral. Neste sentido promove medidas relativas á potenciación da biodiversidade, sobre todo a través da figura da Reserva da Biosfera. As medidas fan fincapé na preservación do medio natural e os recursos, de xeito que favorezan e reforcen a mellora da biodiversidade e constitúan, desta maneira, un modelo de territorio sostible. Na mesma liña, a proposta da estratexia de fomentar unha acuicultura ecolólica, reforza a súa imaxe como actividade ambientalmente sostible, tal e como se recolle na ESGA.

En relación a obxectivos do ámbito económico, que se recollen na Estratexia Galega de Acuicultura, a complementeriedade coa EDLP garda relación cos factores relacionados coas estruturas tanto produtivas como asociativas. Neste sentido, todos proceso de innovación do sector, así como posta en marcha de proxectos de cooperación, van nesta dirección.

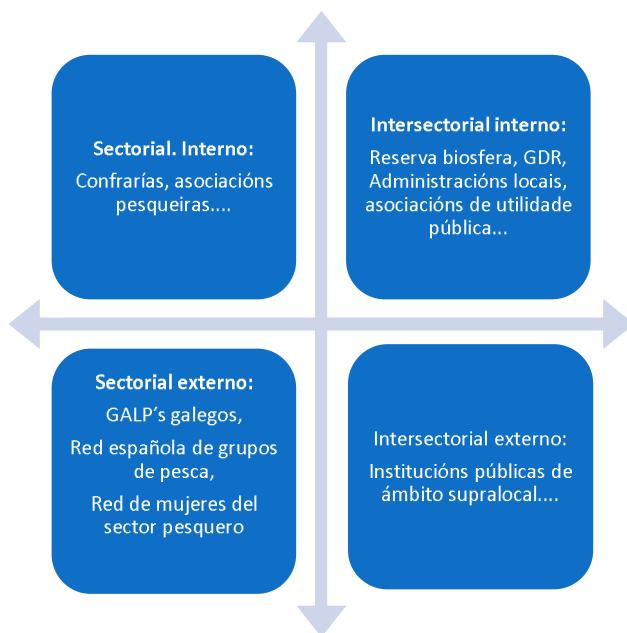
En relación aos aspectos sociais da EGA, observamos unha complementariedade coa estratexia do GALP Golfo Ártabro Sur ao promover unha acuicultura ecolólica, e polo tanto, supón un avance importante na produción de produtos marisqueiros de calidade e de seguridade alimentaria. A acuicultura ecolólica é, tamén, un factor importante de promoción do emprego de calidade.

A acuicultura de moluscos na estratexia do Golfo Ártabro Sur ten unha relación de complementariedade coa Estratexia Galega de Acuicultura, a pesar de que é unha actividade moi limitada a un tipo de produto marisqueiro.

5.2.7. Redes

Os mecanismos de colaboración entre o GALP con outras entidades do territorio ou mesmo fora del están recollidos en diferentes lugares da estratexia. Así, aparece recollido expresamente dentro dos seus valores a consecución dun territorio dinámico e participativo no que colaboren todos os axentes locais da zona costeira.

A tipoloxía de axentes sobre os que se vai establecer os mecanismos de cooperación pódense dividir segundo o seguinte esquema:

Dentro do Plan de Acción o obxectivo estratégico 6 recóllese actuacións destinadas a fomentar a cooperación do GALP con outros axentes, entidades e institucións. Os ámbitos prioritarios son os relacionados coa cohesión social e económica, actividades do mar, medioambiente, e optimización do uso de infraestruturas.

As iniciativas a desenvolver conxuntamente teñen que ver coa xestión de proxectos de fomento da economía social, a difusión da cultura e patrimonio mariñeiro, o creación de novos produtos e servizos turísticos, o fomento da cultura emprendedora no territorio, a realización de accións formativas para o sector pesqueiro, medidas destinadas ao coidado e preservación do medio ambiente ou ao fomento do voluntariado ambiental.

Nos restantes obxectivos estratégicos recóllese de xeito transversal en diferentes medidas a necesidade de establecer colaboración e sinerxias entre distintos axentes e entidades para desenvolver as actuacións, sobre todo as vinculadas á mellora de

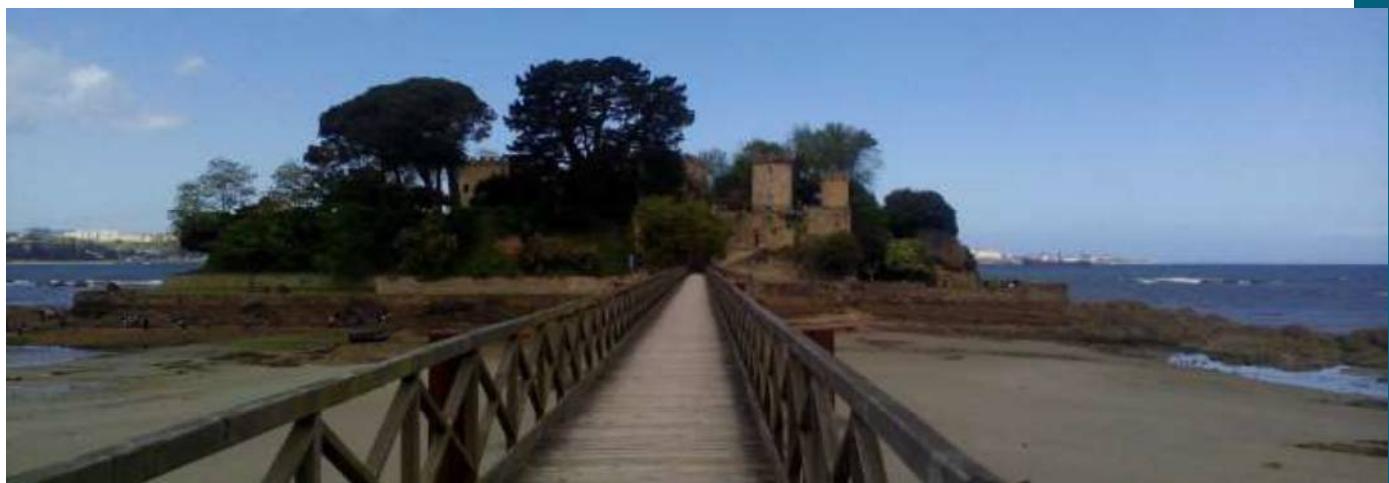
formación no sector pesqueiro, a consolidación dunha marca turística de calidade para o territorio, ou os proxectos de investigación e conservación en materia medioambiental.

Por último, no plan de comunicación recóllese expresamente a posibilidade de realizar campañas conxuntas de comunicación con outras entidades para promover produtos ou

5.2.8. Análise de pertinencia da estratexia

O obxectivo da análise da pertinencia da estratexia é ver se a estratexia da EDLP atende ás necesidades do territorio que se formulañan no diagnóstico. Así poderemos contrastar a coherencia da estratexia en relación a dar resposta ás problemáticas identificadas nos diferentes eixes ou temáticas centrais da planificación do GALP.

Para realizar a análise temos en consideración as debilidades que se recollerón na elaboración do DAFO que elaborou o GALP na identificación das principais necesidades da zona costeira. No seguinte cadro facemos unha ordenación por ámbitos das principais problemáticas:

DEBILIDADES	
Recursos e actividade pesqueira	
1.	Confrarías do territorio con problemas económicos, necesidade de diversificación de ingresos
2.	Problemas de relevo xeracional na actividade pesqueira
3.	Escaso prezo do producto pesqueiro
4.	Intrusismo profesional nos redeiros, competencia desleal, baixada de prezos, baixa visualización das Redeiras
5.	Redución do número de redeiras, falla de cursos de formación de novas redeiras/os
6.	A Lonxa de Sada experimenta un retroceso pola venda na Lonxa da Coruña e escaseo de sardiña, xurelo e das artes de cerco
7.	Os descartes en artes de arrastre.
8.	Falta de trazabilidade dos produtos da pesca
9.	Descenso no número de peixerías tradicionais
10.	Falta de campañas para o consumo de pescado fresco, falta de coñecemento dos clientes máis xóvenes
11.	Falla de empoderamento e visibilización das Mulleres no sector da pesca e do marisqueo o que implica a necesidade dacreación dunha asociación de mulleres do sector pesqueiro no territorio
12.	Falla de xestión das redes ao final da súa vida útil
13.	Falla dun punto de venda e local para aseo e garda de aparellos de marisqueo na Ría do Burgo
Recursos turísticos	
14.	Escasa calidade na atención ao turista, especialmente nas localidades da contorna metropolitana
15.	Estacionalización de tempada turística
16.	Falla integración do turismo mariñeiro con outros produtos turísticos do territorio
17.	Escaseza de prazas hoteleiras nas localidades da contorna de A Coruña
Recursos ambientais e culturais	
18.	Deterioro medioambiental (ría do Burgo)
19.	Descoñecemento acerca do valor natural da zona
20.	Ría do Burgo con problemas de hidrocarburos e mareas tóxicas, baixo rendemento produtividade.
21.	Necesidades de mellora nas Pemes do Porto da Coruña a nivel tecnolóxico e na redución da pegada de Carbono
22.	Lixo mariños nas costas e praias e portos do territorio, falta de concienciación ambiental
Formación/cualificación/coñecementos	
23.	Falla de formación dos pescadores e mariscadores de A Coruña
24.	Falla de conexión entre o sector do mar e os centros de Investigación
25.	Acuicultura con necesidade de persoal formado en mantemento e instalación.
26.	Problemas para instalación de proxectos pilotos para novos cultivos mariños.
27.	Falla formación para internacionalización de Pemes
28.	Necesidade de adaptación das actividades turística a persoas con discapacidade
29.	Falta de aproveitamento e adaptación das novas tecnoloxías para persoas con discapacidade
30.	Necesidades de formación complementaria dos inmigrantes que traballan na pesca
31.	Mellorar Know How do territorio
32.	Falla de Servizos de aconsellamento a emprendedores e sobre innovación ás empresas en localidades pequenas
Infraestruturas de comunicación	
33.	Comunicacións por terra entre localidades deficiente.
34.	Ausencia de infraestruturas que permitan un acceso ordenado á liña de costa

Para facilitar o traballo e facer máis comprensible a información tivemos en conta os diferentes ámbitos temáticos que agrupaban problemáticas similares. Non se tivo en conta para esta análise da pertinencia o ámbito temático das infraestruturas de comunicación porque excede á finalidade do FEMP para a posta en práctica deste tipo de iniciativas. No seguinte cadro sinálase a relación existente entre o DAFO e os obxectivos estratéxicos do Plan de Acción:

DEBILIDADES OU AMEAZAS	OBXECTIVOS ESTRATÉXICOS						Nº de liñas de actuación que atenden
	Obxectivo 1	Obxectivo 2	Obxectivo 3	Obxectivo 4	Obxectivo 5	Obxectivo 6	
D1		3	2	2		1	8
D2	1						1
D3	2	1	1				4
D4	1						1
D5	1						1
D6	3					1	4
D7	1						1
D8	2	1	1				4
D9	1						1
D10	1						1
D11			1				1
D12			1				1
D13	1						1
D14		1				1	2
D15	3		2		1		6
D16	1						1
D17	1						1
D18			3				3
D19			3	2	2	1	8
D20				1			1
D21				1			1
D22				1			1
D23						1	1
D24						1	1
D25	1						1
D26	1		1			1	3
D27	1					1	2
D28		1					1
D29		1					1
D30						1	1
D31		1	2	2		1	6
D32						1	1
Debilidades cubertas por obxectivo	17	14	15	11	2	12	